

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 4, 1987

Nr. 193

„LKB Kronika“, Nr. 76

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Kratos ir tardymai

(Tęsinys)

Kybartai. (Vilkaviškio raj.) 1987 m. lapkričio mėn. 17 d. 14 val. į Vilkaviškio miesto KGB būstinę buvo iškviešta Kybartų miesto gyventojas Birutė Briūtė. Tardymą pravedė iš Vilniaus atvykęs čekistas Stepučinskas. Tardymo metu B. Briūtėi buvo pateikti 1987 m. rugsėjo 8 d. kratos metu paimitus daiktus liečiantys klausimai. Kadangi tardytojas Stepučinskas tendencingai siekė grynai religinio turinio literatūrą pristatyti, kaip šmeižiančią tarybinę santvarką, B. Briūtė tardymą ignoravo, o sekančią dieną per tard. Stepučinską Vilniaus KGB Pirmininkui įteikė sekančio turinio pareiškimą:

1987 m. lapkričio 17 d. buvau iškviešta tardymui į VSK Vilkaviškio poskyrį. Tardymą pravedęs VSK darbuotojas Stepučinskas mane apklausinėjo kaip liudininkę byloje „del šmeižikiško turinio literatūros gaminimo ir platinimo“. Dauguma tardytojo Stepučinsko pateiktų klausimų lietuvių literatūrai, neturėjusiai ir neturintiai šio kokių šmeižimų (kaip pvz. Viksva „Dievas, pasaulis, žmogus“, St. Yla „Jurgis Matulaitis“, Br. Brazdžionio eilėraščių rinkinys „Per pasaulį keliauja žmogus“).

Jau patį šios literatūros paėmimo faktą laikau, geriausiu atveju, kratą

pravedusių darbuotojų neapdairumu ir savo dalyko neišmanumu. O šios literatūros pristatymą kaip šmeižiančios tarybinę santvarką, laikau tendencingu VSK darbuotojų piktaivališku. Juo labiau, kad net pats tard. Stepučinskas nesugebėjo paaiškinti, kur yra šmeižiama tarybinė santvarka B. Brazdžionio eilėraščių rinkinyje ar knygoje „Jurgis Matulaitis“. Į tai jis atsakė, kad pats šių knygų iš viso nėra skaitęs, o paprašius paskaityti eksperto išvadą, liečiančią šių knygų turinį, pareiškė, jog knygos eksperto išvadose nėra atskirai aptariamų, o pateikiama bendra išvada, — „šmeižikiškos“.

Po tokio atsakymo savaime persiimsi mintis, jog VSK darbuotojai siekia ne išaiškinti tarybinę santvarką šmeižiančius asmenis, o bet kokia kaina apkaltinti tarybinę santvarką šmeižimu. Bendradarbiauti, mano supratimu, neteislingame, VSK darbuotojų darbe nesutinku ir todėl reikalauju 1987 m. lapkričio mėn. 17 d. tardytojui Stepučinskui duotus mano parodymus laikyti negaliojančiais. Taip pat pakartotinai prašau grąžinti 1987 m. rugsėjo mėn. 8 d. kratos metu paimitus daiktus ir atleisti skirti rimčiau tardymui pasiruošusius asmenis (bent jau susipažinusius su tardymui paruošta medžiaga).

30 dienų bėgyje laukiau raštiško jūsų atsakymo“.

(Bus daugiau)

Estija — išbandymų centras

Talinas. — Kai Kremliuje vyko svarbūs persitvarkymai, tai Estijoje įvyko pirmasis Estijos Liaudies fronto suvažiavimas. Komunistų partija pritarė estų fronto nutarimams, kurie Sovietų Sąjungoje yra unikalus. Frontas dabar turi daugiau negu 60,000 aktyvių narių. Suvažiavime 3,000 delegatų formaliai nutarė Estijos ekonominių ir politinių gyvenimą vesti savarankiškai. Praeityje už tokių dalykų būdavo areštuojama. Konferenciją pradėjo Estijos Komunistų partijos vadas

Vaino Valas, pasveikindamas delegatus Gorbaciovo vardu. Fronto programoje pasisakyta už kapitalistų stiliaus ekonomiką, įvedant laisvą prekybą, ir už beveik visišką Estijos nepriklausomumą nuo Maskvos direktyvų. Estijos Komunistų partijos vadas Vaino Valas buvo sutikęs su Gorbaciovo Maskvos įsakytais, kurie buvo svarbiųjų įvykių metu, ir greitai sugrįžęs pakvietė Liaudies fronto vadus ir jiems pranešė, kad parinktų savo kandidatus bendriems rinkimams ir pareikštų savo naujus pasiūlymus, kurie gali skirtis nuo komunistų programos. „Norime ar nenorime, bet esame bandymų centras“, pasakė Valas. Ir tai, atrodo, su Gorbaciovo pritarimu. Bet jis išspėjo: „Su reikalavimais nenuėiti per toli“.

Fronto reikalavimai

Estijos Liaudies frontas susiorganizavo balandžio mėnesį. Panašūs sąjūdžiai pradėjo veikti Latvijoje ir Lietuvoje. Mažesnio pobūdžio judėjimas vyksta Maskvoje ir Leningrade. Estijos respublika autonomiškai tvarkysis, išskyrus gynybą ir užsienio diplomatią. Bet ir čia Estijos Liaudies frontas reikalauja, kad būtų leista turėti savo kariuomenę, laisvai vesti prekybą su užsienio kraštais ir turėti savo atstovą Jungtinėse Tautose. Estų kalba turi būti oficiali kalba respublikoje.

Priimta rezoliucija, kad būtų atlyginta stalinizmo aukoms, taip, kaip ir karo metu veteranams, o kurie dalyvavo Stalino

Protestas Australijoje

Sidnėjus. — Australijos pabaltiečių leidžiamas biuletenis „Baltic News“ pareiškė protestą Australijos televizijos ir radio ABC valdovybei dėl to, kad į Australiją rungtynėm atvykusią Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinę pristatė kaip rusų komandą. Sovietų krepšinio rinktinėje buvo 3 lietuviai — Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis ir Valdemaras Chomičius, latvis Valdis Valters ir estas Tii Sokk. Dėl to yra netikslu sovietų rinktinę vadinti rusų komanda, rašo „Baltic News“ protesto rašte. Kaip Vokietijoje karo metu užėmė Prancūziją, prancūzai netapo vokiečiais, taip ir lietuviai, latviai ir estai, Sovietams okupavus Pabaltijo valstybes, nepasidarė rusais, rašo protesto laiške „Baltic News“ Australijoje.

Andrei Gromyko, viduryje, sutinka su Politbiuro nariais, kurie vienbalsiai balsuoja pakeisti jį Michailu Gorbaciovu, dešinėje. Jo kairėje — Nikolajus Ryžkovas. Antroje eilėje matyti iš kairės pusės Viktoras Čebrikovas, Vitalijus Vorotnikovas ir Levas Zaikovas. Trečioje eilėje — Viktoras Nikonovas, Aleksandras Jakovlevas ir Nikolajus Sliunkovas.

Gorbaciovas — Sovietų Sąjungos prezidentas

Maskva. — Šeštadienį susirinko Aukščiausiasis Sovietas, kuriame yra 1,500 narių ir vienas balsai išrinko Michailą Gorbaciovą prezidentu, kai iš to posto atsiskaitė Andrei Gromyko. Iki šiol prezidento pozicija buvo tik ceremoninė, bet nuo dabar jau turės daug galių.

Daugelis manė Maskvoje, kad po vakarykščio posėdžio, kuriame Ligačiovas nebeteikė savo antrosios vietos Kremliuje, nebus matomas, tačiau šeštadienio posėdyje Ligačiovas vėl buvo savo įprastinėje vietoje ir sėdėjo pirmoje eilėje su Gorbaciovu.

Gorbaciovas, sutikdamas būti ir prezidentu, pasakė, jog šį kartą nereikia ilgų, politiką nustatanti kalbos, nes tai jau padaryta anksčiau. Dabar buvo jam tik suteiktos teisės ją įvykdyti. Nariai atsisveikino plojimai su Gromyko, ir taip pat plojimais sutiko naująjį prezidentą Gorbaciovą, bet be audringų plojimų.

Reutersio žinių agentūros pranešimu, Gorbaciovas padėkojo už pasitikėjimą ir pasakė, jog padarytas istorinis sprendimas įgyvendinti perestroiką moraliniame ir politiniame sovietų gyvenime. Dabar perestroika pradeda naują fazę. Daugiau nebereikės kalbėti ir ginčytis apie praeities klaidas, bet dirbti,

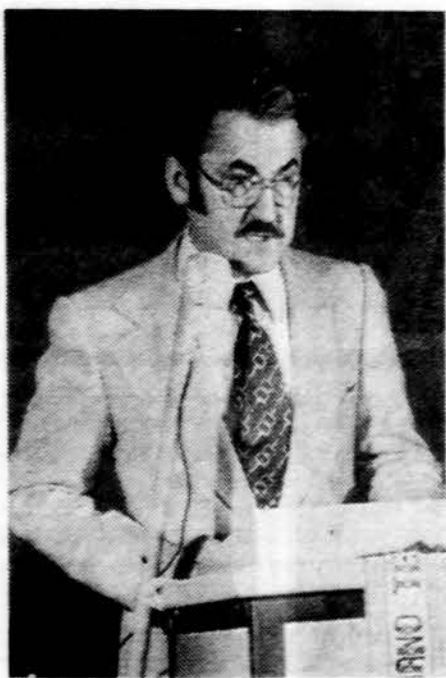
nusikaltimuose, juos nubausti teismo keliu.

Rusai ir Rusija

Kiti estų reikalavimai yra: sustabdyti ne estų imigraciją ir raginti, kad rusai grįžtų į savo kraštą. Taip pat reikalauja pilnos kontrolės mokyklų programoje, spaudoje ir televizijoje. Fronto vadai paneigia tvirtinimus, kad frontas yra politinė organizacija. Sovietų konstitucija leidžia veikti tik vienai Komunistų partijai. Frontui priklausant estų inteligentija. Vienas iš šio suvažiavimo delegatų buvo Mart Niklus, ką tik išleistas iš sovietų kalinimo. Jis buvo nubaustas už reikalavimą Estijai neriklausomybės.

Šiame dviejų dienų suvažiavime Estijos Liaudies frontas nagrinėjo savo ryšius su partija. Prieš pradedant veikti Fronto organizacijai, estai buvo nustoję domėtis politiniais klausimais, kuriuos diktavo Mask-

Išrinktas JAV LB pirmininkas

Po dviejų dienų LB naujos tarybos pirmosios sesijos pranešimų ir svarstymų Chicagoje šeštadienį, spalio 1 d. vakare buvo išrinktas JAV Lietuvos Bendruomenės pirmininku dr. Antanas Razma. Jis sudarys valdybą ir raštu tarybos nariai ją turės patvirtinti.

Į JAV LB tarybos prezidiumą išrinkti tarybos nariai iš Los Angeles, Cal. Pirmininke išrinkta Angelė Nelsienė, sekr. Almis Kuolas, nariai — Algis Raulinaitis, Danguolė Navickienė ir Romas Nelsas.

— **Jaunimo Teatro** vyriausiąjį režisierių D. Tamulevičiūtę, režisieriui statytojui E. Nekrošiui ir aktoriumi V. Bagdonui už nuopelnus lietuvių tarybiniam teatro menui suteikti Lietuvos TSR liaudies artisto vardą. Apdovanotųjų vardą padėkojo jau liaudies artistas V. Bagdonas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— „Atgimimo“ pirmame numeryje, kurį leidžia Persitvarkymo sąjūdis Lietuvoje, pranešama, jog „pasibaigė dar vienas tos kovos etapas — Lietuvos TSR vyriausybė nusprendė užkonservuoti Ignalinos AE II bloko statybą. „Tai reikšmingas žingsnis visame mūsų atgimimo judėjime“.

— **Broliai Gintaras ir Mečislavas Tarasevičiai** ir Ričardas Andrijauskas, norėję pabėgti iš Sovietų Sąjungos, buvo suimti netoli Suomijos sienos, paimti į kariuomenę „perauklyti“ ir vėliau uždaryti į psichiatrinę ligoninę. Apie tai buvo pranešta Glasnost žurnalo leideiui Sergejui Grigoryantui ir kitiems žmogaus teisių veikėjams Maskvoje. Jų dėka jie išvengė psichiatrinio „gydymo“ ir buvo patalpinti į Petrozavodsko kalinimą. Jie anksčiau buvo padavę prašymus išemigruoti.

— **Kauno dirbtinio pluošto gamykla** į Bazelį išsiuntė 200 tonų acetatinio šilko ir tai yra pirmas kartas, kai šį šilką pirkė Šveicarijos firma.

— **Lietuvos Aukščiausiosios tarybos** isakymu prekybos ministerijai paskirtas lietuvis Leonas Riba. Jis yra baigęs Vilniaus universitetą.

— **Vilniuje** būdamas dail. Arbutas Blatas žurnalistinei Kavalaišui pasakojo, jog iš Lietuvos yra kilę nemaža garsių žydų dailininkų. Jis sako, kad garsiojo „Paryžiaus mokykloje“ grupelę dailininkų — Chaimą Sutiną, Žaką Lifšicą ir jį patį vadino „lietuviškai“. O ir kiti — Ben Sanas Kremenė — išsikovojo pasaulinį pripažinimą. Kai Blatas vyko studijuoti į Paryžių, jis sakė: „Lagamine vežiau du liaudies meistro darbo smūtelius“. Į Lietuvą atvažiuo žydų aukoms paminklo statymo reikalą, kuris jau esąs atlietas jo studijoje Venecijoje.

— **„Vakarinės naujienos“** Vilniuje savaitgaliais išina dviejų spalvų ir yra šešiolikos puslapių. Laikraštis labai populiarus, jo redaktoriai yra Algimantas Semaška.

— **Stalinizmo** nusikaltimus tirti Lietuvoje yra sudaryta komisija, kuriai vadovauja Julius Juzeliūnas. Panašūs komitetai veikia Latvijoje ir Estijoje.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Penki Kremliuje prarado postus

Visi būsimieji vadai — Politbiuro nariai

Maskva. — Praėjusį penktadienį, rugsėjo 30 d., Kremliuje įvyko Komunistų partijos Centro komiteto „revoliucinis“ posėdis, kuriame Michailas Gorbaciovas gerokai apsitvarkė su Politbiuro nariais, kurie jam buvo opozicijoje. Trys Politbiuro veteranai „pasitraukė“, o Komitetas patvirtino ir prezidento Andrei Gromyko išėjimą į pensiją.

Trys šimtai Centro Komiteto narių vienos valandos posėdyje įvykdė sprendimus ir kartu pertvarkė visą partijos aparatą ir priėmė į Politbiurą 4 naujus narius. Diplomatai Maskvoje mano, kad Gorbaciovas sustiprino savo poziciją, kokios jis neturėjo nuo 1985 m., kai kovo mėnesį perėmė Sovietų Sąjungos komunistinį vairą.

Dvi svarbios figūros, kurios dažnai ejo prieš Gorbaciovo politiką — Jegoras Ligačiovas, partijos II vadas, ir Viktoras Čebrikovas, K.G.B. viršininkas, paliko Politbiurą, bet buvo paskirti į kitus postus perorganizuojant partijos struktūrą, kuriuose jie turės mažiau galios ir įtakos sovietų valdyme.

Naujos pareigos

Ligačiovas, kuris ejo prieš Gorbaciovo glasnost politiką, buvo paskirtas naujos komisijos pirmininku, kurio žinioje bus krašto ekonominiai reikalai ir kuris turės išvesti sovietų ūkį iš chroniško nepriekšio. O Čebrikovas vadovaus naujai įstatymų komisijai, kuri prižiūrės, kad būtų vykdomi senieji ir naujieji sovietų įstatymai.

Niekas nesitikėjo, kad pasitrauks Anatolijus Dobryninas, kuris buvo ilgametis ambasadorius Amerikoje, o vėliau Gorbaciovo vyresnysis patarėjas užsienio klausimuose. Visi jį laikė Gorbaciovo sąjungininku.

Nauja „žvaigždė“

Tokia yra A. Medvedevas, kuris buvo paskirtas pilnateisiu nariu į Politbiurą ir vadovaus partijos ideologijai. Vakariniai žinių metu šios žinios buvo perduotos per televiziją, ko anksčiau niekad nebūdavo daroma iš Centro komiteto posėdžių. Kai Gorbaciovas sukvietė taip staigiai šiuos posėdžius, tai pasaulyje tuoj pasklido kalbos, kad pats Gorbaciovas yra pavojuje ir kad gali būti atleistas iš savo pareigų. Žinių metu buvo aišku, kad to pavojaus nebūta.

„Naujoji žvaigždė“ Medvedevas po keturių valandų, kai buvo paskirtas vadovauti partijos ideologijai, turėjo spaudos konferenciją ir pasakė, jog pranešimai apie partijos skilimą yra be pagrindo. Pirmą kartą kalbėdamas, kaip partijos vyresnysis, Medvedevas pasakė, jog sprendimai buvo padaryti, nedelsiant įgyvendinti Gorbaciovo norimus planus.

Iš Politbiuro „pasitraukė“ Michailas Solomentsevas, vadovavęs partijos kontrolės komitetui, Piotras Demečevs, dirbęs partijos ideologiniame komitete, ir Vladimiras Dolgichas, vado-

vavęs energijos komisijai. Jie abu neturėjo balsavimo teisės Politbiure.

Trys nauji Politbiuro nariai

Šalia Medvedevo paaugštini, kuris buvo Centro komiteto sekretorius ir patarėjas Rytų Europos reikalais, buvo paskirti trys nauji Politbiuro nariai be balsavimo teisės, visi jaunesnės kartos ir Gorbaciovo rėmėjai.

Naujieji Politbiuro nariai yra: Vadimas Medvedevas, rusas, baigęs Leningrado universitetą ir ekonomijos mokslų daktaras, pilnateisis Politbiuro narys; Anatolijus Lukyanovas, rusas, baigęs Maskvos universitetą teisė, K.G.B. personalo direktorius, be balsavimo teisės; Aleksandras Vlasovas, rusas, baigęs inžineriją Irkutске, V. daus reikalų ministerijos įstatymų vykdytojas, be balsavimo teisės, ir Aleksandra Biryukova, pirmoji moteris po Furtsevos Politbiure, rusė, baigusi Maskvos tekstilės institutą, be balsavimo teisės.

I pensiją

Pagrindinis dalykas buvo Gromyko pasitraukimas iš Politbiuro, kas vedė ir į rezignavimą iš prezidento pozicijos. Gromyko išbuvo 49 metus pagrindinėse pozicijose, įskaitant ir 28 m. Užsienio reikalų ministerijai. Kitais metais jis bus jau 80 m. amžiaus. Kad Gromyko išsilaukė vyriausybėje, pradedant Stalinu, Chruščiovu, Brežnevų, Andropovu, Černenku ir Gorbaciovu, yra išlikęs įdomus Chruščiovo charakterizavimas: „Jei aš paprašysiu Gromyko nusiimti kėlnes ir atsisėsti ant ledo kalno, jis klausys ir jis ten sėdės tol, kol aš pasakysiu jam pasitraukti“.

Vadovai tik Politbiuro nariai

Medvedevas žurnalistas kabinėjo, jog įsteigimas naujų šešių komisijų, atpalaiduos partiją nuo kasdieninių administravimo rūpesčių. Bet idomiausia, ką jis pasakė, yra tai, kad pagal naują politinę sistemą, naujasis įstatymų saugojimo komitetas bus nepriklausomas nuo prezidentūros. Ar nepanašu į Amerikos teismus ir prezidentūrą, klausia žurnalistai. Visoms naujoms 6 komisijoms vadovaus Politbiuro nariai: Georgi Razumovski, Vadimas Medvedevas, Nikolai Slyunkovas ir Aleksandras Yakovlevas, kuris yra didžiausias Gorbaciovo rėmėjas. Perorganizavimas padarė Jekovlevą ir Shevardnadzė, šalia Gorbaciovo, pagrindiniais asmenimis, nustatant užsienio politiką.

KALENDORIUS

Spalio 4 d.: Šv. Pranciškus, Asyžietis, Aura, Eivydė, Edvinas, Gailius, Mąstautas.

Spalio 5 d.: Placidus, Karitina, Gilda, Palemonas, Donata, Galė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:49, leidžiasi 6:29. Temperatūra dieną 52 l., naktį 32 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

RAKTAS Į PENSININKO SVEIKĄ GYVENIMĄ (40)

Net 70% priešlaikinių mirčių galima išvengti, pakeičiant pavienio asmens ir visuomenės elgesį.

Floridos universiteto prof. Henry D. McIntosh, MD

Dabartinė šio krašto sveikatos departamento (Department of Health and Human Services) statistika rodo, kad pusė visų priešlaikinių mirčių įvyksta dėl visuomenės elgesio nesveikumu, dėl kenksmingų įpročių. Dar 20% jų atsiranda dėl aplinkos esamų neregulių, kaip oro užteršimas (įskaitant ir kvėpavimo rūkio užterštą oru, kritimas, nelaimingi atsitikimai ir pan. Dar 20% čia miršta dėl prigrūtų neregulių ir 10% miršta dėl to, kad mediciniško gydymo priemonės nepajėgia pataisyti patalpos ligų bei neregulių.

Daugelį prigrūtų stovi, vedančių į ligą, galima pakeisti ar jų išvengti dvejopu būdu elgiantis: 1. gerinant nesveikus žmogaus įpročius ir 2. gerinant aplinką. Taip ir išsina, kad tvarkant pavienio žmogaus elgesius, galima išvengti 70% dabar pasitaikančių priešlaikinių mirčių.

Yra įrodyta, kad net ir pagerinant, (nors ir negalint visai) pašalinti nesveiko gyvenimo liniją ir kitas kasdieniniame gyvenime pasitaikančias žalingas įtakas, daugelis mūsų gali susilaukti sveikesnio ir ilgesnio gyvenimo: vyrai 80, moterys 85 metų – ir tik tada – susirgus trumpai prieš mirtį, apėmus mirtingam sunkumui, baigti savo šioj žemėj kelione.

Jeigu tokius pakeitimus savo gyvenime įvykdysime ir išvengsime katastrofiškų neregulių, kaip atominio sužalojimo, AIDS ligos bei kitokio sunaikinimo, pramatoma, kad 2020 metais šiame krašte bus 7.37 milijonai žmonių turinčių per 85 metus amžiaus, o 2040 m., jų bus net 12.94 milijonai.

Šviesi visuomenė pralenkė medicinos atstovus

Vidaus ligų profesorius ir kardiologas dr. Henry D. McIntosh, dirbąs Gainesville esančiame Floridos universitete ir Lakeland vietovėje esančioje Watson klinikoje dabar mediciniškoje spaudoje tvirtina, kad daugeliu atvejais šiaip žmonės dabar jau pralenkė gydytojus, siekdami sveikesnio gyvenimo. Anksčiau niekada tiek daug žmonių nesidarbavo savo sveikatos gerovei.

Yra nustatyta, jog per 1987 metus šiame krašte trys iš dešimties asmenų laikėsi dietos ir keturi iš penkių mąkštinosi mažiausiai du kartus savaitėje. Tik trys iš dešimties dar rūkė, o rūkančiųjų tarpe trys iš dešimties stengėsi sumažinti ar sumažinti savo kenksmingą elgesį per pereinamus metus.

Minėtas profesorius, širdies ligų žinovas ragina visus gydytojus užginti visuomenę taip nesveikai elgtis ir kuo greičiau įsamoninti žmones, kad tai, ką jie kiekvieną valandą, kiekvieną dieną po dienos darbo, didžia dalimi nulemia jų sveikatos stovį: ar jie sirgs, ar kokią naiką gaus ir turbūt kada mirs.

Tikrai nuostabu, kad taip didžiai savanaudiškoje šio krašto visuomenėje atsirado širdies ligų gydytojas-prof. McIntosh, kuris energingiausiai stengiasi šių dienų mediciniškos žinias perduoti, įpiršti žmonėms, vis dar neįsivertusiems maiste tvarkytis. Šiam skyriui irgi yra malonu,

kad ne vienas jis šaukia lietuviškuose mediciniškuose tyruose, ragina saviškius grįžti į sveiką mitybą ir tvarkytis su visomis turimomis negalėmis.

Minimas profesorius ragina gydytojus vadovauti, mokyti ir duoti pavyzdį. Jis aiškina, jog, kaip gydytojai, mes turime visuomenei vadovauti jos pastangose išgyti sveikus įpročius ir prisilaikyti sveikos gyvenimo linijos, kuri sumažins sergamumą ir pagausins sveikatingumą. Pasak jo, jei gydytojai norime minėtą sveikatingumą pasiekti, turime galvoti, kad pacientai nėra vien tik neveiklūs ar pasyvūs jiems teikiamos sveikatos priemonės, bet turi dalyvauti kaip aktyvūs, už savo veiklą atsakingi dalyviai. Dar daugiau: mes gydytojai turime ugdyti pacientų nusiteikimą, kad jie neturi būti pasyvūs aukos jų sveikatos sunkenybėse.

Prof. McIntosh ragina visus gydytojus dirbti ne tik savo pacientų, bet ir visos visuomenės nuteikimui teigiamai elgtis savos sveikatos atžvilgiu. Raginant žmonių grupes, būna išjudinami pavieniai asmenys dalyvauti savos sveikatos pagerinime, ypač kai jie mato kitus taip elgiantis. Sveikatos, kaip ir kitose žmogaus gyvenimo srityse, žmogui yra lengviau keisti savo nesveikus įpročius kai toks pasikeitimas atitinka jo kaimynų turimiems įpročiams.

Nežiūrint savo specialybės ar dar kitokio išsilavinimo, gydytojai turi būti visuomenės garbiai kalbiai ragina ją prisilaikyti sveiką gyvenimo dėsnių.

Stipriai nusiteikime plačios apimties apsaugomajai medicinai

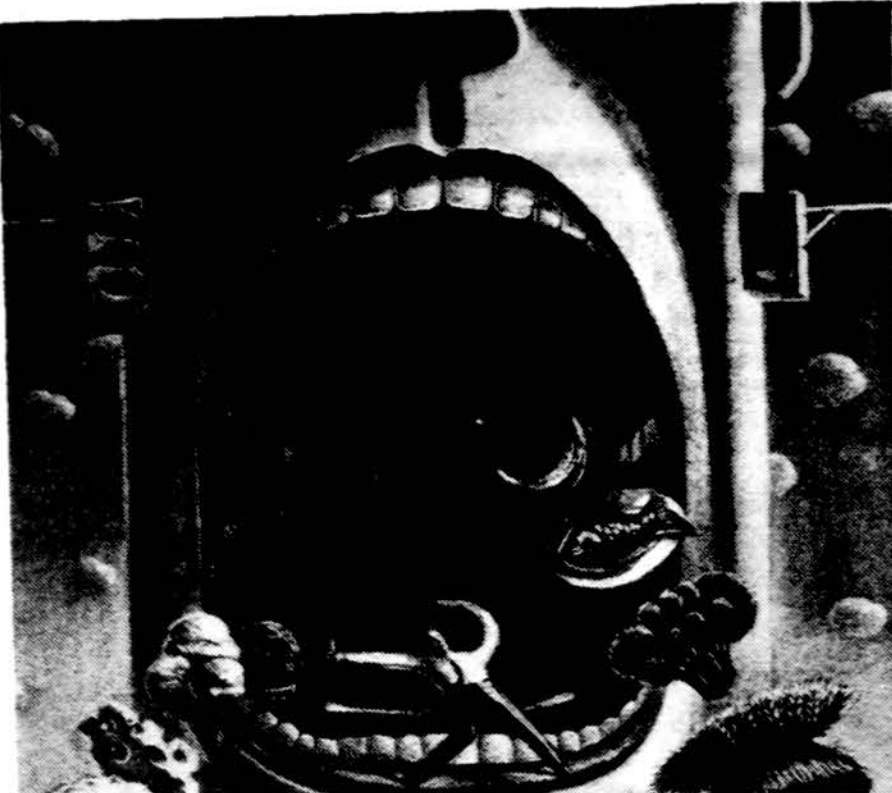
Toliau minėtas profesorius skatina visus gydytojus – tiek specialistus tiek ir šeimos gydytojus kreiptis dėmesį, ne vien į vienos ligos negerovę. I ligą turime žiūrėti visapusiškai (holistiškai) bei pagrindinai link pilnos sveikatos atsišnešti.

Imkim tokių rūkymą. Jis smerkiamas ne vien dėl to, kad jis sukelia 30% širdies arterijų mirčių, bet ir dėl to, kad rūkymas sukelia 30% vėžinių mirčių ir 30% mirčių alsavimo takų sutrikimų ir dėl to, kad 22% visų mirčių yra nuo rūkymo sukeltų sutrikimų.

Panašiai mirtinai dedasi ir su persivalgymu, su gyvuliniais tau-

Toliau lietuviams kaip iki šiol su skleroze nesivarkant, pasninku maistu kraujo cholesterolio riebumo iki 130 mg% nesuliesinant, skleroze visose kūno arterijose šoka kadrlili; ji ne tik smegenų, širdies ir kojų arterijas priskirtina, bet ir vidurių – žarnas aprūpinančios arterijos priskirtimo neišvengia. Čia didžiausias kūno arterijos – aortos nuotrauka. Strėlė rodo iš jos išsėjančios žarnyno arterijos („superior mesenteric artery“) didelį susiaurėjimą – priskirtimą. Ar dar ir toliau mes niekniekiais rūpinsimės: langines dąžysime mūsų namui degant?!

Priešlaikinę širdies ataką atitolsime jei šalinsime nuo savos burnos gyvulinius taukus, saldumynus ir cholesterolį ir jom: įsileisime tik vaisius, javus, daržoves, kiaušinio baltymą su kukurūzų aliejumi ir žuvimi.

kais, riebiu valgiu ir gausiu cholesterolio naudojimu. Visa tai smerkiama ne vien dėl didelio širdies arterijų susirgindimo, bet ir dėl to, kad toks riebumas ir cholesterolio gausumas prideda savo trigrašį prie 22% vėžinių mirčių, ypač nuo krūties ir storosios žarnos vėžio.

Gydytojai turi nusiteikti apsaugomajai medicinai

Šeimos gydytojai turi didžiai nusiteikti apsaugomajai medicinai. Prieš laikant tokią padėtį: reikia reguliavoti moteriškų hormonų duoti moteriškų hormonų (estrogenų). Toks gydymas ne tik suletina kaulų suminkštėjimą („osteoporosis“) stuburo kauluose (kaulių suminkštėjimas gali trukdyti ir mankštinimuisi), bet ir papildo tokių hormonų trūkumą, kuris atsiranda daugumoje reguliavotose.

O tas moteriškų hormonų sumažėjimas didina blogojo cholesterolio („low-density lipoprotein“ – LDL) kiekį ir mažina gerojo

cholesterolio („high density lipoprotein“ – HDL) kiekį kraujyje: taigi, jis artina sklerozę.

Iš kitos pusės, ėmimas moteriškų hormonų stengiantis sumažinti pas reguliavotą neturintį moteriškų kaulų suminkštėjimą ir sklerozę, gali kartais sužadinti vėžį krūtyse ir gimdos vidinėje sienelėje („endometrium“).

Minimu atveju tvirtinama, kad tas vėžio padidėjimas krūtyse yra susuktas dviem atvejais: pas tas moteris, kurios anksčiau turėjo krūtines vėžį ir pas tas, kurių šeimoje stipriai reikiama vėžys.

Moterims imančioms tuos hormonų vėžio gavimo galimybę sumažinama, kartu imant vaistą vadinamą 17-hydroxyprogesterone. Reikia neimti 19-hydroxyprogesterone – tai sintetinis progesterinas, nes jis nors atitolina vėžio galimybę, bet priartina sklerozę žemina gerą cholesterolį ir didina blogojo kiekį. O mes visi turime gintis nuo sklerozės visomis jėgomis.

Taip ir išryškėja tiesa, kad

apsaugomoji medicina („preventive medicine“) yra sėkmingiausia tik tada, kai ji yra plačios apimties ir pakankamai gili. Dar daugiau: kai imame tvarkyti vieną kūno netvarką, turime rūpintis, kad tas gydymas teigiamai veiktų į visas kitas kūno sistemas – į visą žmogaus organizmą.

Išvada.

Net šventos knygos tvirtina, kad sunku žmogui būti pranašu krašte. Mes lietuviui savų elgesiu dažnai tą tiesą patvirtiname: dažnai šio saviško skyrus patarimus sveikatos, ypač sklerozės reikaluose, pro pirštus leidžiame. Nuo seno įsiprograminę savus kompiuterius mesti vien dešra, kiaušiena ir taukai, jokių būdu nesiverčiame ant sveikesnio šono: nepradedame liesu maistu gintis nuo priešlaikinių katastrofų: širdies atakos, paralyžiaus ir kojų nepanešimo.

Taip mes savo kelionę čia ant žemės suoliais trumpiname ir tik „perkinui trenkus“, tik dažnai jau nepataisomos negalės susilaukė su riksmu bėgama pagalbą ieškoti. Aišku, kad toks elgesys nėra lietuviui būdingas: tai dabiniams svetimomis plunksnomis. Gana, o tikrai užteks mums visiems taip nežmoniškoms, lietuviui tikrą gedą daranties elgesios.

Todėl pats laikas dabar paklausti patarimo kitataučio profesorius ir kardiologas Henry D. McIntosh ir tuos patarimus savo gyvenimo žingsniais paversti: apsaugą nuo ligos, ypač nuo stipriausios žmogaus giltinės – širdies atakos savų kasdieninių užsiėmimų laikyti. Šitą gėrį turime visi: ir gydytojai ir pacientai bei visi sveikai besijaučiantieji dar šiandien savo gyvenimo dalimi paversti. Kitą kartą čia bus daugiau to profesoriaus patarimų.

Pasiskaityti.

Consultant, August 1988, vol. 28, No. 8.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla. TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimą šiais metais, kaip ir anksčiau, surengė LB St. Petersburg apylinkė. Sekmadienį, rugsėjo 4 d., užsakovas pamaldas Švento Vardo bažnyčioje, kuri prisirinko beveik pilna vietos ir aplinkinių lietuvių. Šaulių ir Vyčių kuopos pamaldose dalyvavo organizuotai su vėliavomis. Sugiedotas Tautos himnas.

Rugsėjo 8 d., ketvirtadienį, minėjimas-akademija vyko Floridos Amerikos lietuvių klubo auditorijoje. Minėjimą pradėjo LB St. Petersburg apylinkės pirm. Algis Dūda, invokaciją sukalbėjo Šv. Kazimiero misijos vedėjas kun. Vytautas Zakaras, himnus giedojo apylinkės vicepirm. Antanas Gudonis. Dienos kalbėtojas LB tarybos narys Adolfas Armalis gana įdomiai apibūdino Tautos šventės kilmę ir reikšmę, pradedamas Vytauto Didžiojo neįvykusia karūnacija ir baigdamas šių dienų įvykiais ir nuotakomis Lietuvoje ir iš-eivijoje.

Meninė dienos programą atliko mūsų kolonijos kultūrininkai Dalila Mackalienenė ir Kazimieras Gimžauskas įdomia deklamacijų pynė. Publika gausiais plojimais padėjo prelegento kalbą ir deklamaciją. LB apylinkės valdyba ir vėl įrodė, kad vietos pajėgos sugeba puikiai atlikti tiek rimtą akademinę, tiek linksimą dienos programą.

Minėjimas baigtas pasivaišinant kavute ir saldumynais.

GEGUŽINĖ

LB St. Petersburg apylinkė spalio 12 d., trečiadienį, rengia tradicinę gegužinę Veteranų

Parko 4-me paviljone. Pradžią 10 val. ryto. Pietūs 12:30 val. Po to „Laimės šulinys“, pašnekesiai. Tikimės, kad ir šiais metais, kaip ir praėjusieji, gegužinė bus gausi dalyvių skaičiumi ir turtinga laimėjimais.

Visi kviečiami atsilankyti, jauni, seni ir vidutiniai.

ŠIUPINYS

Lapkričio 30 d., trečiadienį, 3 val. p.p. LB St. Petersburg apylinkė rengia Floridos Ameri-

kos lietuvių klube šaltą vakarienę. Programoje Dalilos Mackalienenės surežisuotas „Šiupinys“.

Smulkiau apie šį renginį sužinosite vėliau.

PASKAITA

Gruodžio 14 d., trečiadienį, 3 val. p.p. Floridos Amerikos lietuvių klube LB St. Petersburg apylinkė rengia dail. Vlodo Vaitiekūno paskaitą apie Vilų Storastą-Vydūną jo 120 m. gimimo ir 35 m. mirimo sukakčių progą. Po paskaitos kavutė. PJ

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION			
1. Title of Publication:		2. Issue Date:	3. Date of Filing:
DRAUGAS (THE LITHUANIAN DAILY FRIEND)		16 10 00 00	9-29-88
4. Frequency of Issue: DAILY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS. LEGAL HOLIDAYS: THE TUESDAYS FOLLOWING LEGAL HOLIDAYS, DEC. 26 & JAN. 2		5. No. of Issues Published Annually:	254
6. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, City, County and State):		7. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not necessarily the same as 6):	8. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (Not necessarily the same as 6 or 7):
4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629		4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629	LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY, 4545 W. 63rd ST., CHICAGO, IL 60629
9. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (Not necessarily the same as 6 or 7):		10. Full Name and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (Not necessarily the same as 6 or 7):	
P. GARSVA, M.I.C. - 4545 W. 63RD ST., CHICAGO, IL 60629		P. GARSVA, M.I.C. - 4545 W. 63RD ST., CHICAGO, IL 60629	
11. Owner (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If the publication is published by a partnership or other unincorporated firm, its name and address as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a corporation, its name and address must be given. If not published by			

PRIRAKINTA PRIE VALSTYBĖS

Sovietinės Lietuvos konstitucijos 50 straipsnis nurodo, kad „Lietuvos piliečiams garantuojama sąžinės laisvė, tai yra teisė išpažinti bet kurią religiją arba neįpažinti jokios, praktikuoti religinius kultus arba vesti ateistinę propagandą. Bažnyčia Lietuvos TSR atskirta nuo valstybės ir mokykla – nuo bažnyčios“.

Atskyrimas nebūtų bausis, jeigu taip iš tiesų būtų. Daugelyje kraštų Bažnyčia atskirta nuo valstybės, bet čia tikintieji gali visiškai laisvai išpažinti ir praktikuoti savo tikėjimą. Sakysime, kad ir Amerikoje. Čia, kaip ir kitur, valstybė nesikiša į Bažnyčios reikalus, respektuojanti tikinčiuosius, leidžia laisvai statyti maldos namus, steigti įvairaus tipo religines mokyklas. Tikintieji gali kurti įvairaus pobūdžio religines organizacijas, ruošti procesijas, mokyti vaikus religinių tiesų ir t.t. Tiesa, valstybė paprastai neremia religinės veiklos, bet ir nesikiša į tikinčiųjų veiklą. Nėra ir „kultūralizmo“ JAV-bėse ir kai kur kitur valstybė dargi atleidžia nuo mokesčių tikinčiųjų aukas Bažnyčiai. Toks atskyrimas priimtinas ir Bažnyčiai.

Sovietai taip pat įrašė į savo konstitucijas „atskyrimo“ formulę ir pažadėjo religijos išpažinimo laisvę. Bet iš tiesų tai yra ne kas kitas, kaip Lenino žodžius parafrazuojant, „opiumas liaudžiai apgauti“. Faktiškai Bažnyčia yra ne tik neatskirta, bet geležiniais reitais tvirtai prirakinta prie valstybės, kuri įvairiais būdais kontroliuoja ir beato daiskai persekioja tikinčiuosius ir pačią Bažnyčią. Kokiais būdais tai daro – aiškinti netenka, nes šiuo reikalu daug rašėme, šaukėme Lietuvoje ir išsivijoje. Turime ir daugybę tikinčiųjų – kankinių, kurie savo krauju, tremtinių ir ilgomis kalėjimų bausmėmis bei kančiomis persekiojimą paliudijo ir tebeliudija.

Tačiau pastaruoju metu, „glasnost“ gadynėje, lyg ir yra kai kurių išorinių ženklų, kad religijos išpažinėjam gaus daugiau laisvės. Pirmiausia Sovietų valdžia parodė, kad kurios laisvės ženklu, Rusijos bei Ukrainos tikintiesiems minint 1000 metų krikšto sukaktį. Nes to kronikoje, seniausiam dokumente, kur aprašytas Rusijos žmonių krikštas, rašoma, kad kunigaikštis Vladimiras Sviatoslavičius, prievarta varęs Kijevo gyventojus pagonis į Dniepro upę, turėjo jie įbristi giliai, ligi kaklo, o į krantą grįždavo jau krikščionys. Kronininkas mini, kad „tai buvo labai gerai, tiksliai vėlnas drebėjo“. Ilgainiui krikščionybė buvo viešpatuojanti religija Rusijoje, įgijo didžiulę galia, bet bolševikų režimas įvairiais žiauriais būdais religiją naikino. Bet po 1000 metų nuo krikšto pradžios įvyko stebuklas: Bažnyčia kartu su vėlniu (ateistine valdžia) sutartinai ir labai iškilmingai minėjo krikšto tūkstantmetį.

Tačiau Lietuvoje, perėjus metams minint krikšto 600 metų sukaktį, buvo kiek kitaip. Kardinolas V. Sladkevičius žodžiais „krikšto 600 metų jubiliejus daug kur buvo panaudotas ne Bažnyčios nuopelnams tautai ir jos kultūrai pagerinti, bet dažniau atveju prieš religiją nukreiptai propagandai dar sustiprinti“ (Valst. laikraštis Nr. 92).

Viena naujovė: oficiali bolševikų valdžia ir jos spauda ėmė daugiau respektuoti Lietuvos kardinolą. Trys laikraščiai – „Tiesa“, „Literatūra ir menas“, „Valstiečių laikraštis“ paskelbė savo korespondentų su juo ilgus ir greičiausia cenzūros žirklių nepalietus pasikalbėjimus. „Tiesoje“ kardinolas pareiškė, kad ligi šiol kalbamų reikalų padaryta tik „maži trupinėliai“. Katalikams labai reikia religinio turinio knygų bei laikraščių – jų nėra. „Liter. ir meno“ bendradarbio paklaustas apie besireiškiantį palengvėjimą, V. Sladkevičius pasakė: „Mes to dar neįsivaizduojame. Tikėjimui užtvėnkimai dar neišardyti. Tiksliai tada pribręs šitas reikalas, kai kaltieji pasijus, kad klydo ir kad tikrai yra kalti. Kas pastatė bažnyčias? Kur matyta – bažnyčių paversti ateizmo muziejumi! Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad pats didysis darbas dar nepradėtas... Stalinizmas dar egzistuoja, tik kitais vardais vadinamas“.

Vis dėlto sovietinėje spaudoje atsiranda šiek tiek šviesesnių balsų religijos požiūriu, net iš ateistų pusės. Štai „Liter. ir menas“ (Nr. 33) paskelbė ilgą rašinį, kurio autorius Algimantas Žilinskas. Jis pokario metais baigęs kunigų seminariją, buvo pašventintas kunigu, bet jo paties žodžiais, „prieš 26 metus pasikeitė mano pasaulėžiūra, tapau ateistu ir atsisakiau kunigystės“. Taigi šis eks-kunigas yra gerai susipažinęs tiek su Bažnyčios, tiek su ateizmo padėtimi. Pasiskaitykime, ką jis dabar rašo.

„Normalių santykių atkūrimas tarp valstybės ir bažnyčios padėtų ne tik tikintiesiems, bet ir ateistams. Manau, kad dauguma ateistų – už bendravimą su tikintiesiems. Ypač praverstų bendradarbiavimas kultūros, blaivybės, labdaros (seniai iš spaudos išguitas žodis!) veikloje, leidžiant įsijungti į ją ne tik tikintiesiems kaip individams, bet ir bažnyčiai, kaip organizacijai... Džiaugiasi tikintieji, kad bus grąžinta Klaipėdos bažnyčia, kad daugiau nebebus griauamas Kryžių kalnas prie Šiaulių. Džiaugiasi, kad pajudėjo ledai. Bet kodėl tik tiek? Kodėl neatitaisoma kitų neteisynių, kurios dar padarytos bažnyčiai ir tikintiesiems... Religija yra per daug reikšminga, kad išnyktų nereikšmingai... Socializmo deformaciją ir neteisėtumą laikais bažnyčia buvo su tais, kurie raudavo tremiami į Sibirą ar laidojo savo artimuosius, išduodus naktį“.

Reikia apgailestauti, kad Persitvarkymo sąjūdžio vadovai religijos laisvės atgavimo reikalų kaip ir visiškai nesirūpina, vieno Chicagoje kalbėjusio žodžiais, „ši reikalą paliekame pačiai bažnyčiai“. Iš tiesų sąjūdis, mitinguodamas prie Vilniaus katedros, neužsimina, kad ji turėtų būti grąžinta tikintiesiems. „L. ir M.“ (Nr. 37) paskelbė savo skaitytojos Bronės Serbentaitės atvirą laišką, kuriame, be ko kita, rašo, kad VIII.23 mitingo Vingio parke metu pirmininkaujantis (sąjūdžio žmogus) nepagarbiai atsiliepęs apie kunigo kalbą... O tačiau, pagal autore, „čia buvo šauksmas žmogaus, kuriam pirmą kartą per visą jo (ir mūsų) gyvenimą atrišo burną. O sąjūdis tvjojo kunigui. Ir tai ne pirmas kartas. Toliau ji nurodo faktus, kai viename susirinkime viena moteris bandžiusi kalbėti religijos klausimais, bet sąjūdžio atstovas jos kalbą „papildė savo išmintimi“.

b. kv.

INVESTAVIMAS Į ŽEMĘ

AGR. J. ČINGA

Klimato pasikeitimas

Amerikos žemės ūkis šiuo metu išgyvena krizę. Dar Carterio laikais praradus žemės ūkio produktų prekybą su importiniais kraštais, nors ir su didelėmis dabartinės administracijos pastangomis, nevyksta surasti šalių, kurios sutiktų įsivežti šios šalies produkcijos pervažių. Kiekvienas kraštas bando užsiauginti maisto produktų, kad nereikėtų išmesti brangios tarptautinės valiutos – dolerių. Greičiausiai bloga ūkininkų padėtis ir nulėmė, kad respublikonai prarado senato daugumą ir tuo pačiu galia efektingai valdyti kraštą.

Keistas dalykas – bankai, tikėdamiesi gerai uždirbti, davė didžiules paskolas atsilikusiems kraštams. Dabar jie nurašo milijardines sumas tų paskolų, o savus ūkininkus, kurie yra įsiskolinę, griežia už gerkles ir nori jų ūkius paleisti varžytinėms. Daugelis ūkininkų stveriasi jiems palankaus Bankruptcy Act, Chapter 12, norėdami išgelbėti savo nuosavybes.

Žemės kainų kritimas

Toje pasekmėje ūkininkai nori atsikratyti savo ūkių ir keisti užsiėmimą. Daugelis ūkių yra pardavimui, o norinčių pirkti labai mažai. Todėl pasiūlos – paklausos ekonominis dėsnis ir lemia, kad kainos rieda vis žemyn. Pagal žemės specialistų apskaičiavimus, žemės kainos yra nukritusios 33%-50%.

Nuo 1981 metų tūkstantčiai ūkininkų prarado savo žemes. Ūkio produktų kainos krenta jau visą dešimtmetį.

Kiekvienais metais federalinė valdžia išleidžia apie 25 milijardus dol. ūkinėms pašalpoms. Apskaičiuojama, kad pusė savo ūdario ūkininkai gauna ne iš užauginto derliaus, bet iš valstybės išdo. Todėl ūkininkų pajamos niekad praėity nebuvo tiek priklausanos nuo valdžios pašalpų kaip dabar. Tik parama padėjo daugeliui ūkininkų išsaugoti savo šeimų ūkius nuo varžytinių ar nuo skolininkų spaudimo. Žinoma, dalis ūkininkų patys kalti dėl didelio išsiskolinimo. Daugelis po 1970 metų, kai kainos kilo, nenorėjo ir progos praleisti įsigyti daugiau žemės ir smarkiai išsiskolino, dažnai mokėdami aukštus nuosimčius už paskolas. Vėliau ūkio produktų kainoms nukritus, pasidarė nelengva kova pergyventi žemės ūkio krizę.

To pasekoje ir dėl ankščiau minėtų motyvų, grįžtančių į žemės ūkį veik nėra, o vyks tančių į miestus skaičius vis didėja. Todėl, jei trumpą laiką žemės kainos dėl didelių valdžios pašalpų buvo pagerėjusios, tai nerodo gerų perspektyvų. Norintieji investuoti į žemę

AGR. J. ČINGA

Klimato pasikeitimas

Šių metų sausra vid. valstyjose sukėlė nuogastavimą, kad klimatas šiltėja ir Š. Amerikos kontinente šiame dešimtmety oras buvo dažniau sausas negu drėgnas. Meteorologai galvoja, kad klimato šiltėjimas yra pasekmė „šiltnamio efekto“, kuris prilaiko šilumą prie žemės. Todėl pasaulio temperatūra per šimtmetį yra pakilusi apie 1 laipsnį. F. Prileidžiama, kad nuo šiltnamio ir sausesnio klimato žemės gali pasidaryti nederlingomis, o šaltesnio oro vietovės su dabar trumpesniu vegetacijos periodu tapti našesėmis.

Praeitais metais prez. Reagan užsibrėžė per dešimtmetį palaipsniui panaikinti eksportinių produktų primokėjimus ir kitas pašalpas ūkininkams. Šis planas gali būti sėkmingas, jei visi didieji kraštai jį priims. Ypatingai svarbu, kad į šį planą įsijungtų Europos ūkio rinka. Tačiau tiek JAV-se, tiek Vokietijoje ir Prancūzijoje ūkininkai turi nepaprastai didelę politinę įtaką ir priešinsis pašalpų panaikinimui. Kanada ir Australija tam stipriai pritaria, ir gale šimtmečio tikimasi turėti laisvą ūkio produktų prekybą.

Kokios perspektyvos žemės kainoms?

Nepriklausomai Lietuvoje žemės kainos buvo kiek nukritusios tik ūkinės krizės metu. Šiaip gerai besiverčią ūkininkai, susitaupę aukštesni tarnautojai, sėkmingi prekybininkai ar grįžę iš Amerikos stengdavosi sutaupias dėti į žemę, kaip vieną iš patikimiausių investicijų.

Š. Amerikoje, t.y. JAV-se ir Kanadoje, ūkininkavimas yra visai skirtingas negu Lietuvoje. Be ūkio sričių specializacijos, čia darbo jėga daug kainuoja, mechanizacija aukštai pastatyta, reikalaujanti didelių išlaidų. Sėkmingam ūkininkavimui reikia turėti bent 640 akrų (viena sekcija), nes kitaip brangių mašinų įsigijimas ir išlaikymas yra nepelningas.

To pasekoje ir dėl ankščiau minėtų motyvų, grįžtančių į žemės ūkį veik nėra, o vyks tančių į miestus skaičius vis didėja. Todėl, jei trumpą laiką žemės kainos dėl didelių valdžios pašalpų buvo pagerėjusios, tai nerodo gerų perspektyvų. Norintieji investuoti į žemę

turėtų ieškoti mažesnių ar didesnių žemės plotų arti miesto, kur gali plėstis rezidencinių namų ar komercinių pastatų statybos.

Lietuviškų institucijų žemės išsigijimas

Pavieniai lietuviai vienu ar antru būdu sukaupę kapitalą dėl ankščiau minėtų priežasčių į žemės ūkį nededa. Išimtis Kanados lietuviai, kurie pirkė ūkius tabako auginimui. Kai kurie jų Ontario provincijoje gerokai praturtėjo, nors ši sritis yra gana rizikinga dėl nepastovaus tabako derliaus.

Gal geriausiai žemę pavyko įsigyti R.K. federacijai Dainavos stovyklai įrengti. Žemė pirktą dar prieš kainų pakilimą draus dr. A. Damašio, tuometinio federacijos pirmininko užsimojimo dėka. Pristačius ir įrengus naujus pastatus ir pagrazinus aplinką, jos vertė jau siekianti milijonus. Dainava branginama lietuvių visuomenės ir daugiausia aptarnauja Detroito, Chicago ir Clevelando kolonijas, nors į stovyklą suvažiuoja, ypač jaunimas, iš visos Amerikos.

Lietuvių fondo pirktą žemę tik investavimui nebuvo tokia sėkminga. 1980 m. įsigytas 158 akrų ūkis su trobesiais už 425,000 dol. Tuo metu žemės kainos buvo pačioje kulminacijoje ir nuo to laiko jos vis krito. Jos dabartinė kaina turėtų būti tarp 200,000 ir 300,000. Juo labiau, kad Fondo žmonės, aplanke tą ūkį, nematė palankių perspektyvų jo vertės pakilimui – nėra arti miestelių, imonių ar pan. Prieš porą metų LF suvažiavime žurn. J. Žemaičiui išskelus reikalą šią žemę likviduoti, daugumas tam pritarė. Arkansas atstovas žemės laikymą pavadino vieną iš dviejų LF „blogybių“. Keistoka, kad LF tuoj pat likvidavo akcijų investavimus po „spalio nukritimo – October Crash“, o vis laikosi prie žemės nuosavybės. Tuomet akcijos nukrito iki Dow 1700 tašku, o dabar vėl pakilusios iki 2100. Ar ne dėl to, kad akcijos davė mažą „popierinį pelną“, o žemė rodytų nuostolį? Neekonomiška ir archaiskai skamba LF informatoriaus argumentas, kad „žemė nei dega, nei skęsta ir išsilaiko amžinai“. Tarybos pirmininko pažadas likviduoti žemės ūkį labai sveikintinas prie dabartinės ir ateity mažai žadančios žemės ūkio konjunktyūros.

stokis ir pavalgyk. Negi nori mirti badu?

Bet jis neištarė nė žodžio. Netekęs vilties jį išskrutinti, ryžaus gulti, galvodamas, kad, ilgai nelaukdamas, be abejo, jis paseks mano pavyzdžiu. Tačiau, prieš guldamas, ant pečių jam užmečiau savo meškos kailio švarką, nes naktis ketino būti labai šalta, o jis tebuvo užsivilkęs paprastą švarkelį.

Ilgai negalėjau užmigti. Užgesinau žvakę, bet mintis, kad už poros žingsnių nuo manęs tupėjo Quequegas tamsumoje ir šaltyje, man buvo nepakeliamas. Ir vistiek baigia užsnuosdamas. Kai aštunt atbudau, pamaciau Quequegą tebetupintį, tarsi jis būtų buvęs prisuktas prie grindų. Bet kai tik pirmasis saulės spindulys prasiskverbė per langą, Quequegas atsistojo, su pastirusiom ir traškančiom galūnėmis, bet linksmu žvilgsniu. Atslūbavo prie manęs, savo kaktą prispaudė prie manosios ir pasakė, kad jo ramadanas jau pasibaigė.

Mes apsirėngėme ir Quequegas labai daug prisivagė įvairių kėpsnių, taip kad šeiminiškai mažai tepelnė iš jo ramadano. Paskui patraukėme „Pequodo“ link. Žingsniauome neskubėdami ir krapstėme dantis žuvų kaulais.

XVIII. Jo žymė

Mums bežengiant krantinę, prie kurios buvo prisirišęs „Paquodas“, išgirdome balsą kapitono Pelego, kuris išėjo iš tos keistos palapinės, buvusios ant denio. Jis mums šaukė netikėtą, kad mano bičiulis būtų žmogėdra ir kad žmogėdros negali būti igulos nariai, nebent turėtų dokumentus tvarkoje.

– Kapitone Pelegai, ką tamsta tuo nori pasakyti? – paklausiau užskodamas ant laivo ir palikdamas bičiulį ant krantinės.

LIETUVIŲ DIENOS VOKIETIJOJE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Jau anksčiau esu minėjęs, kad rugsėjo mėn. 14-21 d. Manheimėje yra rengiamos Lietuvos kultūrinės dienos. Rengėja yra Sov. Sąjungos – Federalinės Vokietijos Reino-Neckaro apygardos draugija, dabar nukelianti tas dienas į rugsėjo mėn. 10 - 19 d. Garsinimas – reklama vyksta pilnu greičiu ne tik pačiame Manheimėje, bet taip pat ir apylinkės miestų ir miestelių spaudoje, kadangi jomis yra užinteresuota Sov. S. gos pasiuntinybė Bonnoje, ypačiai po didelių demonstracijų Vilniuje ir Kaune, norėdama parodyti vokiečiams klestintį Lietuvos kultūrinį gyvenimą. Tad ir nenuostabu, kad to miesto dienraštis „Mannheimer Morgen“ ant savo pečių neša didžiausią propagandinį krūvį, visiškai teisingai rugpjūčio mėn. 26 d. ilgame straipsnyje pažymėdamas, kad „Litauische Kulturtage 1988“ paskutinėmis dienomis tapo netikėtu (un-geahnte) aktualitetu. Ryšium su Stalino-Hitlerio sutartimi, ir šiame reklaminiame straipsnyje, dienraštis mini demonstracijas „in Vilnius (Wilna)“, nors tas pats laikraštis rugpjūčio mėn. 25 d. įdėjo platų pranešimą Maskvos korespondento.

Nuo rugsėjo mėn. 10 d. iki rugsėjo mėn. 19 d. vokiečiai turės gražią progą arčiau susipažinti (Mannheimas, Liudvigshafenas, Heidelbergas, Darmstadtas ir t.t.) su aktualiais politiniais, istoriniais šios „sovietinės respublikos“ įvykiais (taip rašo dienraštis). „Mannheimas yra gerai žinomas ir pažįstamas Maskvoje“ – pareiškė spaudos konferencijoje pirmas Sov. S. gos pasiuntinybės tarėjas Bonnoje Anatolius Bogučevskis (1985 m. čia vyko Azarbadžano kultūrinės dienos – K.B.). Greičiausiai jam kartu su vokiečių-sovietų draugijos pirm. Manfredu Davidu yra pavesta šias dienas surengti. Laikraštis tiksliai praneša jau nustatytą programą, kurios centrais bus apylinkių didesni miestai. Ir taip, nuo rugsėjo mėn. 14 d. iki spalio mėn. 23 d. Liudvigshafeno miesto muziejuje (Liudvigshafen – cheminės pramonės miestas) vyks gintaro paroda, pavadinta „Bernstein aus Litauen. Visi eksponatai atvežami iš Palangos muziejaus. Manheim

mo Collini centre (netoli operos) nuo rugsėjo mėn. 16 d. iki spalio mėn. 16 d. vyks Vilniaus Meno Akademijos kūrinių paroda (tapyba, grafika, plastika) ir toje pačioje vietoje „19 a. lietuviškas liaudies menas“.

Oficialus kultūrinių dienų atidarymas – rugsėjo mėn. 14 d. 19 v.v. Riterių pilies salėje. Anksčiau buvo minima, kad jas atidarys Sov. S. gos pasiuntinybės Bonnoje J. Kviecinskis (buv. pasitarimų Genevoje su JAV pirmininkas), nors jau atidarymo išvakarėse pasirodys „Abarys trios“ – džiazo grupė. Tikėjimo ir Lietuvos Bažnyčios klausimą Mannheimo Šv. Pijaus šventovėje nagrinės vikaras J. Pranka (kurios Lietuvos parapijos?). Perkrauta yra rugsėjo mėn. 15 d. Jau 4 v.v. R. Kužmienė skaitys paskaitą, paliesdama sovietinės moters bei jaunimo gyvenimą ir jaunimo literatūrą. Organizuoja vokiečių moterų ratelis. Tą pačią dieną 6 v.v. Collini centre oficialiai atidaroma paroda, o 19 val. 30 min. pasirodys Vilniaus u-to tautinis ansamblis. Jis atvyksta iš Austrijos Linzo, ten atlikęs koncertą diplomatu priėmimo Sov. S. gos pasiuntinybėje. Be to, studentai dar pasirodys rugsėjo mėn. 18 d. Mannheimo priemiestyje Sandhofen. Šio koncerto rengėjas yra „Aurelija“ choras, koncertavęs ir Sov. Sąjungoje. Lietuvių kultūrinių dienų programos gaunamos koncertų bilietų parduotuvėse bei mokyklose. Atidaryme galės dalyvauti tik kvietiniai svečiai.

RETA OPERACIJA

Chicago universiteto ligoninėje dviems kūdikiams, 16 mėnesių ir 4 mėnesių, buvo persodinta po pusę kepenų, gautų iš tik ką mirusio 16 mėnesių kūdikio iš Oregono valstijos. Operacijos užsitęsė viena 10, kita 12 valandų. Tai jau antra tokia operacija Chicagoje, kada persodinama tik po dalį kepenų.

IŠMOKĖS PUSĖ MILIJONO

Illinois Central geležinkelio linija turės išmokėti 500,000 dol. juodukams ir moterims, nes nebuvo laikomasi lygybės samdymuose tarnautojų.

– Aš noriu pasakyti, kad jis turi parodyti dokumentus.

– Taip, – pritarė Bildadas savo tuščiu balsu, iškišęs galvą pro palapinės duris, už kapitono Pelego, – reikia, kad jis įrodytų esąs atsivertėlis. Tamsybių sūnau! – pridūrė pasiskubindamas į Quequegą. – Ar dabartinio metu esi krikščionių bažnyčios narys?

– Bet, – aš įsiterpiau, – jis priklauso pirmajai kongregacijai bažnyčiai!

Čia turiau paaiškinti, kad tatauoti laukiniai, priimti į Nautekoto laivus, baigdavo apsikrikštydami.

– Pirmoji kongregacinė Bažnyčia? – sušuko Bildadas. – Toji, kuri susirenka dekanato Deutereno Colemanu namuose? – Ir tai sakdamas nusiėmė akinius, juos nuvalė didele geltona nosine ir, vėl rūpestingai užsidėjęs, išėjo iš palapinės ir, nevikiarai pasilenkęs per laivo bortą, atidžiai žiūrėjo į Quequegą. Pagaliau tarė:

– Gerai, pasakyk Qohogui, kad liptų. Kokią persitekę jis nešasi! Na, pažiūrėsim, kaip su ja apsieina! Sakyk, Qohog, ar kaip tu ten vadini, ar esi kada stovėjęs banginių eldijoje? Ar esi kada persmeigęs žuvį? Su laukinių ryztu ir neištardamas nė žodžio, Quequegas užsoko ant denio, o paskui striktelėjo į vieną eldiją, kabėjusį kiekviename laivo šone, ir viena ranka atsisėmęs į kairįjį kelią, o kita išlėkęs perstekę, sušuko, kas maždaug buvo panašu į tai:

– Kapitone! Tamsta matyti mažą smalos lašą ant vandens ten apačioje. Matyti? Gerai! Galvoti tai banginio akis, gerai?

Ir tai sakdamas, smarkai sviedė aštrų plieną virš placiabrylės kapitono Bildado skrybėlės tiesiai per laivo denį ir pataikė į blizgantį smalos lašą, kuris iš karto išnyko.

(Bus daugiau)

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

25

– Quequeeg! – kreipiausi, priejęs prie jo. – Quequeeg! Kas su tavim?

– Negi taip jis išbuvo per visą dieną? – stebėjosi šeiminiškai.

Tačiau visi mūsų užkalbinimai buvo veltui, mes nesugebėjome iš jo ištraukti nė žodžio.

– Ponia Hussey, – tariau – kartą jis tebėra gyvas, palik mus vienus, Aš pats pasistengsiu susitvarkyti su juo...

Šeiminiškai išėjus, mėginau įtikinti Quequegą, kad atsisėdų kėdėje, bet veltui. Man nepavyko jo įsūdinti, nei jis prabilo, netgi nepažiūrėjo į mane, nei neparodė nė mažiausio ženklo, kuris būtų leidęs man suprasti, jog jis buvo įsisąmoninęs mano buvimą.

Nuėjau vakarieniauti. Ligi vienuoliktai pasiklausęs pasakojimų tik ką grįžusių jūreivių iš banginių medžiogimo kelionės Šiaurės Atlante, vėl laiptais lipau į kambarį gulti, būdamas tikras, kad tokia valandą Quequegas jau bus baigęs savąjį ramadaną. Bet ne, jis tebebuvo lygiai toje pačioje būklėje, kokioje buvau palikęs. Nebuvo pajudėjęs nė per milimetrą. Pradėjau pykti ant jo, nes man atrodė kvaila šaltam kambariye išstupėti visą dieną ir dalį nakties su medžio gabaliuku ant galvos.

– Quequegai, dėl Dievo meilės! Stokis ir pajudėk,

LIETUVIŲ KALBOS LIKIMAS

Ką daryti, kad lietuviškas jaunimas ją išlaikytų

Šalia pavergtos tautos padėties iškelimo į tarptautinę areną, kas yra lietuvių išeivijos pagrindinė užduotis? Dauguma sutiks, kad tai yra lietuvių kultūros ir jos kalbos išlaikymas ir ugdymas. Ne dėl to, kad viena mažiau svarbi už kitą, bet dėl to, kad viena pradžiai daug greičiau negu kita. Išeivijos lietuvių tikrai neturi bijoti, kad jų palikuonys pamirš, kaip švenčiam Kūčias, Šv. Velykas ir t.t., nes istorija jau yra įrodžius, kad tautų papročiai sunkiai miršta. Pavyzdys: Louisianoje Cajun žmonės — indėnų ir prancūzų palikuonys — visi labai didžiuojasi savo kilme, nors daugumas jų nekalba Cajun — prancūzų kalba. Bet jų tradicijos, jų valgiai ir jų istorija tebegyvuoja. Tad ir mums lietuviams dabar svarbu rimtai pažūrėti į mūsų kalbos likimą. Ar ji su ateinančia karta beveik pranyks? Ar galime ką nors dabar daryti, kad bent sulėtintumėm tą pranykimą?

Taip. Tą kalbos pranykimą galime sulėtinti keliais būdais: sudomindami jaunimą lietuviškomis knygomis, pajavindami lietuvišką spaudą iš pat pagrindų daug rimčiau žiūrėti į lietuvių kalbos svarbą. Ši paskutinioji yra pati svarbiausia. Tėvai ir būsimeji tėvai turi suprasti savo neapsakomai didelę atsakomybę išmokyti savo vaikus tobulai lietuviškai kalbėti.

Nūdien susidarė nuotaika, kad užtenka šeštadieninės lituanistinės mokyklos vaikams gerai išmokyti lietuviškai. Nieko panašaus. Vaikai, kurie tik šeštadieniais kalba lietuviškai arba bando lietuviškai tikėti per tą vieną dieną savaitėje, jos niekada neišmokys, ar net ir pramokę greitai pamirš. Yra pasitaikę, kad tėvas ar motina atveda savo vaiką į lituanistinę mokyklą, jam ar jai angliškai sako, „Honey, don't give the teacher any problems, okay? Have a good time“. Tada apsisuka ir mokytoji, kuri nors pasako, savaime aišku, lietuviškai. Tada nueina, užmetę visą lietuvių kalbos atsakomybę ant to vargšo mokytojo pečių. Gi tam ir yra mokytojai: mokyti vaikus. Gėda tokiems tėvams. Kaip jie gali tikėti, kad jų vaikas išmoks lietuviškai, kai namuose tarpusavy nekalba lietuviškai, arba taip kapoja kalbą, kad lietuviški žodžiai tik retkarčiais atsiranda sakinyje. Pvz. „Hey Juozuk! If you want to go to stovykla, you'd better get your grades up, because mokykla isn't just fun and games“.

Šios problemos sprendimas yra pats paprasčiausias iš visų. Ką žin, ar visi supranta jo svarbą? Nesvarbu, kaip sunku, ar nepatogu, reikia VISADA kalbėti su savo vaiku TIK lietuviškai. Vienintelė išimtis, grynai dėl mandagumo, būtų, kai šeimos tarpe yra vaikas su vienu iš tėvų lietuviškai nekalbantis. Tada, savaime aišku, tarpusavy nekalbėti lietuviškai. Bet jeigu kiltų reikalas, kad tėvas turi savo vaiką pasiųsti ką nors padaryti, nėra joks nemandagumas lietuviškai pasakyti tam vaikui, ką jis turi padaryti. Aišku, mažomis. Bet iš mažožiųjų pasidaro dideli dalykai.

Spauda yra viena iš svarbiausių visuomenės informavimo įrankių. Bet kaip gali informuoti didelę dalį tos visuomenės, kai ji neskaityja spaudos? Retas jaunas lietuvis rimtai seka lietuvių spaudą. Gal pavarto „Ateitį“, „Laiskus lietuviams“, peržiūri antrą ir paskutinį

„Draugo“ puslapį, bet greičiausiai nieko neskaity. Dažniausiai pažvelgia į nuotraukas ir kas po jomis parašyta. Kodėl taip yra? Gal dėlto, kad jiems nesvarbu, kas ten rašoma. Gal jau laikas pradėti leisti jaunimui aukštos kokybės žurnalą. Ne tik jaunimui skyrį jau egzistuojančiam žurnale, bet visai naują žurnalą. Bet bėda yra šitokia. Iš kur ateitų pinigai to žurnalo spausdinimui? Aš manau, kad jeigu atsirastų tie pinigai ir išeitų tokio žurnalo pora numerių, greitai atsirastų medžiagos ir jos būtų ilgam laikui. Aš manau, kad ji platinti būtų visai nesunku ir, kad net amžinai vargšas jaunimas surastų dolerį ar pusantro jį nupirkti. Kas jį redaguotų. Atsirastų iš jaunimo tarpo... pats garantuojau.

Tarp lietuvių yra nemažai talentingų literatų, poetų, dainių, teologų, filosofų ir mokslo žinovų. Jie visi rašė ir teberašo daug lietuviškų knygų. Deja, labai dažnai atsitinka, kad lietuvis išeivis daug greičiau paima to paties turinio anglišką, ne lietuvišką knygą. Kodėl? Lengviau? Turbūt. Įdomiau? Aš abejoju. Tarp lietuvių, ypač tarp lietuviško jaunimo, yra atsiradęs jausmas, kad lietuvių literatūros lygis yra žemas, nevertas skaitymo. Kaip jie tai nusprendžia, kai seniai nėra skaitę lietuviškos knygos?

Neskaity, nes nežino, kokių turėtų turime. Kiek iš mūsų jaunimo žino apie Maceiną, Vyduką ir kitus filosofus? Kiek iš mūsų jaunimo yra girdėję Gilaudos, Jankaus, Kairio, ar Almeno vardus? Tų vardų negirdėję, todėl ir nežino, kokia įdomia grožinė literatūra galima rasti lietuvių rašytojų tarpe. O jeigu išeivijoje stoka įdomios, modernios grožinės literatūros, tai visada galima senti iš okupuotos Lietuvos talento. Okupuotoje Lietuvoje yra daug Dievo apdovanotų literatų, kurių tarpe yra pasaulinio masto rašytojų. Iš tokio šaltinio galima daug ką pasisemti. Tarp visko to, be abejo, bus knygų, kurios ir jaunimui bus įdomios. Bet svarbiausia, kad jaunimas žinotų, kad knygų, temų, stilių ir rašytojų yra daug. Be to, yra svarbu, kad jaunimas galėtų lengvai ir pigiai tas knygas įsigyti.

Visa tai įvykdyti nebūtinai sunku, bet reikia pasiryžimo. Lietuviško jaunimo tarpe yra tokių, kurie labai rūpinasi lietuvišiais ir jų kalbos likimu. Jiems reikia kiek galima padėti, nes jie yra mūsų ateitis. Jei nepadėsime, nustosime vieno būdo išlaikyti lietuvių kalbą. Prarasti lietuvių kalbą yra daug per aukšta kaina. Ką už tą kainą gausim? Absoliučiai nieko.

Aidas F. Palubinskas

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdai ir žmonių papročiai pirmą kartą panagrinėta Alfonso Šešplaukio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygu platintojus.

Kun. Viktoras Rimšelis, Marijonu vienuolijos provincijolas, uždaro „Draugo“ banketą rugsėjo 25 d. Martinique pokyliu salėje. Nuotr. J. Tamalaučio

NAUJĄJĮ LEIDINĮ APIE ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMUS PASITINKANT

Savo įsipareigojimą dokumentuoti žmogaus teisių pažeidimus JAV LB krašto valdyba tebeįvykdo iki šių dienų. Su gausiančia pogrindžio teikiama informacija, gausioje ir puslapių skaičius leidiniuose. Šiomis dienomis išspausdintas jau dvyliktas metraštis leidinys. 1983-1986 metų žmogaus teisių pažeidimus dokumentuojanti veikalą redagavo Kanadoje gyvenanti jaunosios kartos istorikė dr. Rasa Mažeikaitė. Nors ir būdama viduramžio laikotarpio specialiste, JAV LB krašto valdybos prašoma dr. Mažeikaitė ėmėsi nelengvo darbo gausius dokumentus surinkti, juos suklasifikuoti, juo patikimumą patikrinti, ne vieną išverstį anglų kalbon, paruošti

komentarus bei išnašas, medžiagą pagal reikalą sutraukti ir apibendrinti, kad svetimaščiui leidinys ne tik būtų suprantamas, bet ir įdomus skaityti. Dienos šviesa išvydęs veikalą su iliustracijomis turi daugiau kaip 400 puslapių. Dr. Mažeikaitės suaktualintas įvadas, liečias dabartinį „glasnost“ ir „perestroikos“ laikotarpį, ir Maskvos Helsinkio grupės narės Liudmilos Aleksejevovs straipsnis „Lietuvos disidentinis judėjimas: jo istorija ir galimybės glasnost poveikyje“ pačiam veikalui teikiama mokslinė autoriteta.

Veikalo medžiaga sugrupuota į atskirus skyrius: tautinė ir politinė teisė, žodžio laisvė ir informacija, kultūrinė teisė,

tikėjimo teisė, paneigimas teisės nepriteis, politinių kalinių laisvė, atsiminimai ir biografijos, Lietuva ir Chornobylio nelaimė, tarptautinių institucijų parama ginant žmogaus teises Lietuvoje ir t.t. Turiniu veikalas įdomus ne tik mokslininkui ar politikui, bet ir kiekvienam žmogaus teisių pažeidimais besirūpinančiam asmeniui.

Veikalas išleistas 1,700 egzempliorių tiražu. Iš šio skaičiaus 1,150 egzempliorių leidėju nurodo JAV LB krašto valdybą. Likę tiražo egzemplioriai išleisti su D. Britanijos Lietuvių sąjungos ir Australijos bei Kanados LB kirstų valdybų etiketėmis. Veikalą planuojant paskleisti keturiuose pagrindiniuose angliškai kalbančiuose kraštuose, skirtingose etiketėse naudojamos gavimui didesnio dėmesio iš gyvenamo krašto politinių institucijų. Per eilę metų įsitikinta, kad Anglijos parlamento narys kur kas didesnę dėmesį skirs leidiniui išleistam D. Britanijos Lietuvių sąjungos, o ne JAV Lietuvių Bendruomenės.

Veikalo paruošimą įgalino Lietuvių Fondo suteikta parama. Veikalo išleidimą finansavo Vasario 16-sios proga per LB visuomenės skirtos aukos. Dr. R. Mažeikaitė ruošdama veikalą talkos sulaukė iš LIC darbuotojos Gintės Damsytės, JAV LB pareigūno Alg. Gečio, Gailės Stone, prof. Vyt. Skudžio ir Kanadoje jaunųjų veikėjų suorganizuoto „Infotinklo“.

Tik mažas procentas leidinio yra skiriamas platinimui. Leidinui nemokamai aprūpinama JAV Helsinkio komisija, JAV Kongresas, didžiųjų universitetų bibliotekos, žmogaus teisių institucijos, kai kurie svetimaščiui žurnalai. JAV LB krašto valdyba 300 egzempliorių veikalo padovanavo Lietuvos Diplomatinėi tarnybai, 50 egz. Lietuvių informacijos centro istaigoms ir t.t. Džiaugiantis dr. R. Mažeikaitės vertingu įnašu laisvajam pasauliui pristatyti okupanto juodus darbus, tikimasi, kad ji šioje srityje talkins ir ateityje. Agė.

I darba, kurį mėgstame, keliame anksčiau ir imame jo noromis.

Shakespeare

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią istaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Home for sale by owner; 3 bdrms., kitchen, living rm., din. rm., TV rm.; air cond. \$57,900. Tel. 776-2377.

For Sale. 2 bedrm. condo, 2nd fl. Vicinity 83rd & Kedzie. Call ERA Konie, & Co. 636-9500. Ask for Eleanor.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. butas antrame aukšte su virimo plyta, šaldytuvu, kilimais. Geras susisiekimas. Skambinti 776-4513.

Išnuomojamas 5 kamb. butas Marquette Parko apyl. Skambinti 471-2239.

Išnuomojamas 5 kamb. šviesus butas antrame a. Su šiluma, Maquette Parko apyl. Galima užimti nuo spalio 4 d. Tel. 460-4055.

FOR SALE

Pigiaus parduoti tinkamas naudoti Lietuvoje VIDEO REKORDERIUS (312) 839-5829

HELP WANTED

Restaurant Opportunities The Olive Garden Italian Restaurant, with its lively spirit and unique garden setting, is now hiring:

• WAITERS & WAITRESSES
• HOSTS & HOSTESSES

Please apply 2pm-4pm, daily, at:

The Olive Garden
1211 Butterfield Rd.
Downers Grove
An Equal Opportunity Employer
THE OLIVE GARDEN
The Accent's On Success
Must speak fluent English

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarimus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysime pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APSILDYMAS
Išvalau ir remontuoju visų rūšių namo šildymo įrengimus ir pakeičiu vandens šildytuvus.

ALBIN BANY
447-8806

LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940 M.

1987 m. pabaigoje pasirodžiusi Vytenio Statkaus parengta knyga susilaukė plataus skaitytojų dėmesio ir labai teigiamą vertinimą. Knygoje surinkti duomenys apie nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrimąsi, organizaciją, mokymą, tarnybą, ginklavimą ir kt., atseit, duotas išsamus jos sudėties ir veiklos vaizdas. Aprašyta ir visa eilė kariuomenei giminingų organizacijų bei sambūrių. Knygoje 1040 puslapių, per 300 iliustracijų, kelios spalvotos uniformų ir ženklų lentelės, įrašta kietais viršeliais. Knygos išleidimą finansavo Vyduko Jaunimo Fondas. Kaina su persiuntimu kainuoja \$29.00, Illinois gyventojai moka \$31.00. Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

DENORAŠTIS 1915-1919. Petras Klimas. 456 psl. 1988	\$20.00
LENKŲ VIEŠPATAVIMAS LIETUVOJE. Trečioji laida. Kun. Kazimieras Prapuolenis. 365 psl.	\$10.00
DAIGYNAS. Romanas. Alė Rūta. 576 psl. 1987	\$12.00
SAVANORIO DUKTĖ. Romanas. Antanas Gailius. 381 psl. 1987	\$9.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Sudarė. J. Andrius. AUKSINIO SAULĖLYDŽIO GUNDYMAI. Romanas. R. Spalis. 384 psl. 1980	\$6.00
RINKTINĖS NOVELĖS. R. Spalis. 328 psl. 1981	\$10.00
BERŽAS UŽ LANGO. Romanas. D. Mackialienė. 324 psl. 1986	\$8.00
NAUJŲJŲ LAIKŲ LIETUVOS ISTORIJA. II dalis. Pranas Čepėnas. 840 psl. 1986	\$10.00
CROSES IN THE ARCTIC. Atsiminimai Matilda Strimaitė-Mėlienė. 179 psl. 1987	\$25.00
BALSAS IŠ LAISVĖS KAPO. Vilnius. 1968. II. 11. Klajūnas. Spaudai paruošė J. Dainauskas. 238 psl. 1984	\$5.00
	\$7.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

THE INSURED ONE YEAR CD THAT PAYS MORE!

INDĖLIS	KURSAS	METINIS PRIEAUGIS
\$50,000	8.00%	8.243%
10,000	7.50%	7.714%
5,000	7.35%	7.555%

Kursas galioja nuo rugsėjo 22, 1988, tačiau gali būti pakeistas bet kuriuo metu. Anksčiau sertifikatus išėmus — atitinkama pabauda.

Šiek tiek žemesniu kursu sertifikatus galima įsigyti su \$1,000. Paskambinę sužinosite detales. Taip pat pas mus gaunama „Postage-paid Save-By-Mail Kit“.

Founded 1924

American Security Federal

Offices: 2700 W. 59th St., Chicago, IL 60629, Ph. 436-4100
5400 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60632, Ph. 776-4400

HELPING YOU GROW...

The American Way

Lietuviai Floridoje

Sunny Hills, Florida

LIETUVIŲ VEIKLOJE

Rugsėjo 4 d., nepabūgę tropinių liūčių, Sunny Hills lietuviai ir svečiai gausiai dalyvavo LB susirinkime. Susikaupimo minute buvo prisimintas neseniai miręs kun. Antanas Kaldas ir sugiedota giesmė Marija, Marija. Aptarti einamieji reikalai ir po trumpo pertraukos bei pasivašinimo kavute buvo parodyta Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio vaizdajuostė „Nebeužvenksi upės bėgimo“ iš liepos 9 demonstracijų Vilniaus Vingio parke. Matyti vaizdai, kur jaunimas neša Lietuvos trispalvę, laisvės šūkiai, skandavimas Lietuva ir pagaliau sugiedotas Lietuvos himnas paliko neišdildomą įspūdį ir ne viena asara net vyriška veida suvilgė. Himno garsams pasigirdus, salėje spontaniškai visi pakilo ir įsijungė į giedojimą. Kai arenoje pasirodė poetas Sigitas Geda, vaizdajuostė buvo sustabdyta ir poeto kalbą veik išties aiškia tarsena susirinkusiems perskaitė Algirdas Nakas, kas įgalino žiūrovus aiškiau suprasti juostoj nelabai aiškiai įrašytas poeto kilnias mintis. Tai buvo didi šventė Sunny Hills lietuvių kasdienybėje.

Tautos šventė rugsėjo 8 d. 10 val. ryto buvo paminėta Mišiomis Šv. Teresės bažnyčioje. L. B-nės valdybos užprašytas Mišias atlaikė kun. Leonardas Musteikis ir pasakė tai dienai pritaikytą, giliai išmąstytą pamokslą. Bažnyčioje buvo pastatyta Lietuvos trispalvė, giedojta vietos Antrosios Jaunystės choras, vargonais palydėjo muz. Vincas Mamaitis. Pabaigai sugiedota Lietuvos himnas.

Metinė LB apylinkės gegužinė įvyko rugsėjo 17 d. 4 v. p.p. Community centro salėje. Dalyvavo ne tik vietiniai, bet matėsi svečių iš kitų miestų ir iš Lietuvos. Meninę dalį atliko vietos dainininkų grupė (keturiukė): Onė Adomaitienė, Genė Beleckienė, Alfonsas Velavičius ir Jonis Adomaitis. Pastarasis paruošė dainas, pats dainavo ir palydėjo akordeonu. Moterų duetas sudainavo Nemuno kloniai, muz. B. Gorbulskio, Vinguriavo takelis, muz. M. Tamošiūno, žodž. J. Lapašinsko. Vyrų duetas – Gimtinės dangus, muz. T. Makačino, žodž. S. Žilbino. Saulėlydis tėviškėje, sudainuotas mišraus dueto – Onė Adomaitienė ir Alfonsas Velavičius – muz. B. Gorbulskio, žodž. Talat Kelpšos. Lino gyvenimas, X.Y., atliko visi.

Staigmena buvo moterų duetas iš Lietuvos. Viešnios padainavo graudžias, karo ir pokario metais nežinomų autorių dainas.

Vaišintai B-nės valdybos ir padėjėjų pagamintomis gėrybėmis, putojančiu alumi padainuota ir pašokta iki vėloms. Veikė gausūs laimėjimai.

Metinis susirinkimas numatytas lapkričio 13 d. Jo metu bus rodoma aštuntosios Tautinių šokių šventės vaizdajuostė.

Onė

COOK APSKRITY MAŽEJA GYVENTOJŲ

Statistikos biuras paskelbė, kad Cook apskrity gyventojų skaičius per metus sumažėjo 3,800, nors kituose kaimyninėse apskrityse kiek paaušo.

KUR DAUGIAUSIA PERKA NAMUS

Nejudamos nuosavybės parduotuvė sąjunga paskelbė, kad daugiausia namų perkama Winnetkos, Deerfield, Lake Forest ir Evanstono apylinkėse.

A.†A.

JONAS GLEMŽA

Mirė š.m. rugsėjo 13 d. Hirsau vietovėje, Vak. Vokietijoje, eidamas šimtas antruosius metus. Jis buvo visuomenininkas, kooperatininkas, Pienocentro bendrovės pirmininkas.

Po karo, gyvendamas išeivijoje, velionis buvo kurį laiką VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkas, aktyvus Vokietijos Lietuvių Bendruomenės veikėjas, Lietuvos socialdemokratų partijos Užs. Delegatūros narys ir paskutiniiais savo gyvenimo metais Labdaros draugijos pirmininkas.

Liūdinčius: žmoną ZINADĄ GLEMŽIENĘ, anukę ASTRĄ GLEMŽAITĘ-DAU-NORIENĘ su šeima ir gimines Lietuvoje giliai užjaučia ir kartu liūdi

Lietuvos Socialdemokratų Partijos
Delegatūra Užsienyje

A.†A.

BRONIUS PRIALGAUSKAS

Po ilgos ir sunkios ligos mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Senelis ir Brolis mirė 1988 m. spalio 1 d. 3 val. ryto, sulaukęs 81 m. amžiaus.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskrityje, Sedos valsė. Amerikoje išgyveno 39 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė Gabalytė, sūnus Vytautas, marti Stefa, duktė Margarita Jūratė Goslin, žentas Herbert, anūakai Andrius ir Audra Prialgauskai, Herbert ir Tomas Goslin; Kanadoje sesuo Olga Sabaliauskienė su šeima, Lietuvoje sesuo Bronė ir broliai Alfonsas ir Boleslovas su šeimomis.

Kūnas pašarvotas pirmadienį, spalio 3 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, duktė, seserys, broliai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Anapus saulės liepsnoja rytas,
Kur Dievo žemė ir Jo diena,
Kur amžinybė, visus palikus,
Anapus saulės skrenda siela.

Anapus saulės nér debesynų,
Ir nebaugina baisi audra,
Tik dienos džiaugsmo ten begalinės,
Anapus saulės dangaus diena.

A.†A.

ONAI JUODKIENI, kantriai ir prasmingai užbaigus žemiškąją kelionę ir, pasaulio Viešpačiui pašaukus, išėjus į naują, jau visapusiškai laimingą gyvenimą, mums dar neaiškioj ir paslaptingo, o Jai jau ryškėjančioj Amžinybėje, jos artimiesiems: dukrai EMILIJAI ir žentui VYTAUTUI VALANTINAMS, sūnui VYTAUTUI, broliams ADOLFUI Lietuvoje ir ALFONSUI Amerikoje ir visiems giminėms, liūdesio valandose reiškiamame nuširdžiai užuojautą, o Velionei – telydi Ją amžinoji laimė ir ramybė Dievo karalystėje, o šis žemiškasis gyvenimas, su savo gerumais ir negerumais, tebūna malonus prisiminimas lyg pergyventos tikrovės sapnas.

Anapus saulės visi išeisim
Pas Dievą Tėvą ir Jo namus,
Į šventą gėrį, grožį ir laimę
Anapus saulės šventam dangui.

Anapus saulės mes susitiksime
Su pamiltaisiais žemės keliuos
Visų Tėvynėj mes pasiliksime
Aukščiausio garbei šventam dangui. (Brock)

Jonas Adomaitis, Marquette Parkas
Nina Norienė
Raseiniškiai

1988 m. rugsėjo mėn. 24 d.
Chicago

A.†A.

SESUO M. EMERITA BUINAUSKAS, SSC

Mūsų mylima Seselė mirė Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyne 1988 m. spalio 2 d.

Į Vienuolyną įstojo iš Šv. Trejybės parapijos, Newark, NJ. Vienuolyne išduose išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris ir artimuosius gimines: dukterėčią – Mrs. Pat Lippit ir jos šeimą, taip pat kitus gimines ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero Vienuolyne, 2601 W. Marquette Road, Chicago, pirmadienį, spalio 3 d., 10:00 val. ryto.

Laidotuvių šv. Mišios pirmadienį, spalio 3 d. 7:00 v.v. Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno Koplyčioje.

Laidotuvės Šv. Kazimiero kapinėse antradienį, spalio 4 d. 10:00 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserų ir Buinauskų šeima.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus – Marquette Funeral Home.

PADĖKA

A.†A.

STASYS RAMANAUSKAS RAMAS

Mirė 1988 m. rugpjūčio 23 d., palaidotas rugpjūčio 27 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Reikiame nuširdžiai padėką Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias ir velionio palydėjimą į kapines.

Nuširdžiai dėkojame Šv. M. Marijos Gimimo parapijos choro dirigentui muz. Linui, solistei, mielai G. Mažeikienei, ir visam chorui už taip įspūdingą giedojimą šv. Mišių metu.

Dėkingi esame Lietuvių Dukterų draugijos narams už dalyvavimą koplyčioje ir sukalbėta rožinė, vadovaujant draugijos kapelionui kun. J. Juozevičiui.

Nuširdus ačiū Moterų Seklyčios narams ir draugams Hot Springs Ark. už maldas ir užuojautas.

Nuširdžiai dėkojame visiems draugams, pažįstamiems už dalyvavimą šermentyse ir laidotuvėse. Aukojusiems šv. Mišias, atsiuntusiems geles ir pareiškiusiems užuojautą žodžiu ar raštu.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. A. Petkui už tvarkingą ir malonų patarnavimą.

Lieka giliame skausme: žmona Juzė, jos sūnus su šeimomis ir giminės.

A.†A.

Agr. JURGIUI ŠKLERIUI

iškeliavus į amžinybę, jo žmoną, mūsų mielą VERUTĘ ir kitus artimuosius nuširdžiai užjaučiame ir jungiamės maldoje.

Paulė ir Petras Balčiūnai

A.†A.

ALGIMANTUI DIKINIUI

mirus, žmoną MARYTĘ, dukrą ŽIVILĘ su šeima, sūnų JONĄ, seserį DALIĄ su šeima, brolius DAU-MANTĄ ir ARVYDĄ su šeimomis ir artimuosius nuširdžiai užjaučiame.

Aleksandra Gylienė
Aldona ir Antanas Minelgai
Birutė ir Paulius Gyliai

Brangiam vyrui

A.†A.

ALEKSANDRUI ZUJUI

mirus, liūdinčią žmoną ELENĄ širdingiausiai užjaučiame.

Buvusios St. Lukes ir Presb.-

St. Lukes ligoninių bendradarbis:

P. Balšaitytė	J. Paukštienė
A. Bielskienė	A. Polikaitienė
S. Didžiulienė	J. Stankūnavičienė
L. Grigalaušienė	O. Ščiukaitė
A. Jankauskienė	V. Šimkienė
A. Jautokaitė	O. Šulaitienė
R. Jautokaitė	S. Vaitienė
V. Jurkūnienė	E. Vencloviene
M. Krikštopaitienė	M. Zaliauskienė
M. Kuprienė	V. Zubinienė
S. Masiulienė	B. Žemaitienė

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. spalio mėn. 4 d.

5

A.†A.

Ona Kunigunda Orentienė

Gyveno Čikagoje.

Mirė 1988 m. spalio 2 d., 9:03 val. ryto, sulaukusi 96 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Piečiškių kaime, Žvirgždaičių valsť.

Velionė buvo žmona a.a. Jono Orento ir motina Lietuvoje mirusių sūnų: Vytauto ir Zigmo.

Liko Čikagoje dideliame nuliūdime sūnus Augustinas, sesuo Antanina Jonynienė ir jos vaikai: velionės krikšto sūnus Vytenis Jonynas, Ringailė Zotovienė, Rasa Pukštienė su šeimomis; sesuo Agota Gudaitienė ir jos duktė – velionės krikšto duktė – Jolanda Kerelienė su šeima, pusbroliis Feliksas Valaitis su šeima. Lietuvoje – marti Sofija Orentienė su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvos Dukterų ir Treitininkų draugijoms. Kūnas pašarvotas antradienį, spalio 4 d. nuo 4 iki 9 v.v. ir trečiadienį, spalio 5 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 6 d. Iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJACHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Prof. dr. A. Štomas, lydimas M. Tamulionienės, aplankė „Draugo“ redakciją ir pasikalbėjo apie spaudos reikalus. Sekmadienį, spalio 2 d., Ateitininkų namuose Lemonte Ateitininkų rengiama akademiniame savaitgalyje jis skaitė labai įžvalgią paskaitą. Pirmadienį jau išvyko atgal į Bostoną.

x ALRK Moterų Sąjungos 46-tos kuopos susirinkimas bus ateinantį šeštadienį, spalio 8 d., 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno salėje. Šeimininkė bus Estelle Kaminskas. Išgirsime pranešimą iš rengiamo 35 m. kuopos sukakties paminėjimo, kuris bus lapkričio 12 d. ir Chicago apskrities suvažiavimą, kuris bus spalio 23 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

x Kr. Donelaičio lit. mokyklų Tėvų komiteto renginių vadovė Gr. Vižinienė rūpinasi Madų parodos pasisekimu. Madų paroda bus lapkričio 6 d. Jaunimo centre.

x Antanas Buračas, Lietuvos Mokslų akademijos narys ir Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio atstovas, kalbės Chicagoje šį penktadienį tema „Lietuvos demokratinio sąjūdžio problemos ir perspektyvos“. Taip pat bus rodomos vaizduojamosios rugsėjo 23 d. masinių demonstracijų Vilniuje prieš priverstinį Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Laikas ir vieta bus paskelbti vėliau.

x „Elta“, Information Bulletin, rugsėjo 9 d. nr., išėjo iš spaudos. Šiame numeryje anglų kalba duodama platesnė informacija apie demonstracijas okupuotoje Lituvoje prieš Hitlerio-Stalino paktą, apie persitvarkymą Lietuvoje ir Jakovlevo lankymąsi bei jo išsireikšimus Lietuvoje. Šiuo biuleteniu galės pasinaudoti amerikiečių laikraščiai.

x Dr. Jonas Šalna, Portage, Wisc., pratęsė prenumeratą vieneriems metams, grąžino laimėjimų šakneles ir dar paaugojo 60 dol. dienraščio stiprinimui. Dr. J. Šalnai, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką labai dėkojame.

x A. Povilaitis iš Chicago, Ill., už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Valeria Gasiūnas, Brooklyn, N.Y., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine prierašu: „Siunčiu prenumeratorius mokėstį, nes be „Draugo“ man tikrai būtų liūdna“. V. Gasiūnui skelbiame garbės prenumeratorę, o už auką labai dėkojame.

x A. a. muz. Petro Vacbergo mirties metines minėdami, kviečiame gimines, jo draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atnaušiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 6 d., 9:00 val. ryto. Po šv. Mišių — paminklo šventinimas Tautinėse kapinėse. Liūdintis brolis Leonas

(sk.)

x DAINAVOS ansamblis stato lietuviškų Užgavėnių spektaklį, kuris įvyks spalio 30 d. 3 v. p.p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Talkininkauja tautinių šokių ansamblis „Grandis“, vad. Irenos Smieliausienės. Spektaklio bilietai gaunami „Gifts International“ Vaznelio parduotuvėje, 2501 W. 71st St., tel. 471-1424.

(sk.)

x A. a. ses. Emerita Bui-nauskas, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, 88 metų amžiaus, vienuoliškuose įžduose išbuvusi 67 metus, mirė spalio 2 d. motiniško namo slaugyme. Vakar buvo pašarvota vienuolyne, o 7 val. vak. atnešus karstą, vienuolyno koplyčioje buvo atlaikytos koncelebracijos šv. Mišios. Šiandien, spalio 4 d., po pamaldų vienuolyno koplyčioje 10 val. laidojama Šv. Kazimiero kapinėse. Velionė buvo kilusi iš Švč. Trejybės parapijos Newarke, N.J. Visą gyvenimą mokytojavo, tik paskutiniu metu jau apie dešimt metų buvo slaugymo skyriuje.

x Naujai išrinktas JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma, PLB garbės teismo narė Milda Lenkauskienė ir JAV LB prezidento narys Algis Raulinaitis sekmdienį, spalio 2 d., dalyvavo priėmimo Lietuvių centre Lemonte. Atvykusieji XII tarybos sesijos nariai apžiūrėjo pastatą ir smagiai praleido popietę vašinami Agnės Katiškytės ir Audronės Norušienės paruoštais skanumynais. Centrą pristatė Vytautas Šoliūnas ir Vytautas Januškis, o gražiai apvedė visus Rūta Sušinskienė. Dalyvavo 25 tarybos nariai ir svečiai, atvažiavę iš Bostono, Clevelando, Detroito, Floridos, Hartfordo, Los Angeles, New Jersey ir Vilniaus.

x Valda Rylškytė iš ok. Lietuvos norėtų susirašinėti su Amerikos jaunimu. Jos adresas: Raudonosios armijos pr. 11-33, Vilnius 232003. Ji jau yra 25 metų amžiaus ir dirba Vilniaus universiteto bibliotekoje.

x Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 25 metų veiklos sukakties minėjimas rengiamas spalio 15-16 d. Chicagoje. Sukaktis bus spalio 15 d., šeštadienį, 7 val. vak. Šaulių namuose — iškilminga programa, vaišės, meninė dalis ir šokiai. Spalio 16 d., sekmadienį, 10 val. ryto pamaldos Jėzuitų koplyčioje žuvusiems už Lietuvos laisvę karių bei šaulių pagerbimas prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo. Bus sukaštutinis, gausiai iliustruotas leidinys. Kviečiame Chicago lietuvišką visuomenę dalyvauti.

x Brighton Parko Moterų klubo poatostoginis narių susirinkimas bus ketvirtadienį, spalio 6 d., 1 val. popietį Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Narės prašomos susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės.

x Elena Velbasi, St. Petersburg, Fla., Veronika Brinas, Chicago, Ill., P. Paulauskas, Wisconsin Dells, Wisc., A. Juraitis, Lakewood, Ohio, pratęsė prenumeratą ar kita proga paaugojo po 10 dol. Labai ačiū.

x Marijai — Rožinio Karalienės pagerbti, rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos šm. spalio 7 d., penktadienį, 7:30 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visi kviečiami dalyvauti.

(sk.)

x Ieškome moters prižiūrėti senutę. Skambinti 881-7394.

(sk.)

x TAUTOS FONDO CHICAGOS KOMITETAS šm. spalio 9 d. (sekmadienį) 2 val. 30 min. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose (6422 So. Kedzie Ave.) ruošia tradicinius PIETUS. Maloniai kviečiame visus lietuvių šiuose pietuose dalyvauti. Savo dalyvavimu Jūs paremsite VLIKo veiklą.

Vietoms rezervuoti, skambinkite šiais telefonais: 737-0928 arba 434-4645.

(sk.)

Dail. E. Marčiulionienės parodoje Čiurlionio galerijoje. Iš kairės: dail. J. Paukštienė, dail. E. Marčiulionienė ir dail. A. Rimienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PRANČIŠKIEČIŲ RĖMĖJŲ SEIMAS

Chicago apskrities pranciškiečių, gyvenančių Pittsburghe, Pa., rėmėjos kaip kasmet, spalio pirmą sekmadienį turėjo savo seimą. Seimas prasidėjo šv. Mišiomis spalio 2 d., sekmadienį, Marijonų koplyčioje 11 val. Šv. Mišias aukojo ir gražų pamokslą apie šv. Pranciškaus pavyzdį, sekantį Kristų, pasakė kun. Juozas Juozavičius. Mišiose dalyvavo daugiau kaip 50 žmonių, giedoję lietuviškas giesmes šv. Mišių tarpuose.

Po Mišių Marijonų vienuolyno salėje buvo pietūs, kuriuose dalyvavo didžioji dalis pamaldų dalyvių. Patį seimą atidarė pirm. Sabina Henson, trumpai pasveikindama visus susirinkusius ir malda sukalbėti pakvietė Tada Margi, MIC. Ses. Felice, atvykusi iš Pittsburgho, pa-

x A. ir V. Šmulkščiai, Chicago, Ill., J. Prokurat, Pulsbo, Wa., Genovaitė Norus, Detroit, Mich., atsiuntė po 20 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus ačiū.

x Juozas Skomantas iš Beverly Shores, Ind., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir dar pridėjo 50 dol. auką. Nuosirdus ir didelis ačiū.

x Kun. J. Kubilius, Aušros Vartų parapija, Montreal, Kanada, Anna Bigelis, Cicero, Ill., J. Abraitis, Jonas Siugzdinis, Chicago, Ill., Benjamin Paulionis, Cleveland, Ohio, Julija Matulionienė, Brockton, Mass., Algis Grincius, Cleveland, Ohio, Adolfas Maslauskas, Hartford, Conn., pratęsdami prenumeratą ar kitomis progomis pridėjo po 10 dol. aukų. Ačiū.

x Medardas ir Audronė Karaliai, Westmont, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą, grąžino laimėjimų šakneles ir kartu paaugojo 30 dol. M. ir A. Karalius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už auką labai dėkojame.

x Liet. Tauragės klubo gegužinė įvyks 1988 m. spalio 16 d. 12 val. Šaulių namuose. Veiks virtuvė, baras ir šokiams gros E. Knoll orkestras. Maloniai kviečiame atsilankyti. Klubas valdyba

(sk.)

x Chicago Lietuvos medžiotojų ir žuautojų klubas rengia rudeninį pikniką šm. spalio 9 d., sekmadienį Šaulių salėje, 2417 W. 43 St. Svečiai bus vaišinami skaniais užkandžiais ir gėrimais. Gros Evaldo Knoll orkestras. Pradžią 12 val. Klubas valdyba

(sk.)

skaitė protokolą, kuris buvo tuojau visų priimtas.

Seimo metu kalbėjo ir aukas įteikė Bridgeporto skyriaus Sabina Henson, Brighton Parko — Ona Paurazas, Marquette Parko — Teresė Vaitkus, o kitų įvairių — Sabina Henson.

Pakelės Kryžiaus atvaizdą — repliką pastatytą Šv. Pranciškaus seserų vienuolyno kieme paaiškino Sabina Henson ir ses. Felice.

Anastazija Snarskienė, kuri dalyvavo seime, pasveikino visus delegatus ir, padėkodama visiems, ragino prie darbų prisidėti.

Priminta visiems dalyvauti Marijonų bendradarbių seime Kančios sekmadienį prieš Vėlykas.

Pabaigoje buvo išrinkta valdyba ateinančioms metams. Pirmininkė perrinkta Sabina Henson, pirmą vicepirm. Ona Paukšta, antrą vicepirm. Jean Pargauskas, garbės išdin. Ursula Ras-tenis, išdin. Elzbieta Žibas, išd. globėjos Ona Paurazas, Ona Šlinteris ir Barbora Strumskis, finansų pirm. John Henson, sekr. Terry Vaitkus ir tvarkdare Pranciška Ivanauskas.

Seselė pranciškietė Felice sukalbėjo malda už Joną Paukštį, kuris turės širdies operaciją, už mirusius geradarius Motiejų Janevičių ir Antaną Kripą. Taip

pat seselių vardu padėjojo visiems rėmėjams už jų darbus seselių vienuolyno gerovei. Be jos dar dalyvavo ses. Frances Grybas, kuri taip pat ir yra kilusi iš Chicago.

Seimas praėjo gera nuotaika ir sklandžiai. Pn.

MEDICINOS MUZIEJUS JAUNIMO CENTRE

Jaunimo centras Chicagoje buvo ir yra viena iš svarbiausių lietuvių išlaikymo pastogių laisvajame pasaulyje. Per 30 metų Jaunimo centras yra švietimo, kultūros, mokslo ir visuomeninės veiklos bazė Chicagoje ir jos apylinkėse. Jo patalpos ir priemonės lietuvių išlaikyti liks svarbios šiandien ir rytoj.

Viena iš svarbiausių mokslinių institucijų Jaunimo centre yra Lituanistikos tyrimo ir studijų centras. Jame yra sutelkta spaudos, mokslo, meno, literatūros leidinių ir įvairių archyviniai ir muziejiniai rinkiniai.

Jau nuo ankščiau dr. Mildos Budrienės iniciatyva pradėjus telkti lietuvių medicinos muziejus eksponatus, dokumentus ir leidinius, susidarė gausi kolekcija, ją atiduodant Lituanistikos tyrimo ir studijų

centrui. Formalus Medicinos muziejaus atidarymas įvyko rugsėjo 28 d., dalyvaujant apie 50 medicinos gydytojų bei svečių. Oficialią atidarymo programą pravedė Lituanistikos tyrimo ir studijų centro valdybos pirm. dr. J. Račkauskas, pirmiausiai dėkodamas Medicinos muziejaus iniciatoriui dr. M. Budrienei ir muziejaus tvarkytojui dr. R. Vitui.

Generalinis Lietuvos konsulas V. Kleiza sveikinimo žodyje pabrėžė nuo „Aušros“ laikų besitęsiantį lietuvių gydytojų indėlį Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir lietuvių išlaikymo darbą, jiems už tai reikšdamas padėką.

Muziejaus atidarymą sveikindamas tarybos pirm. dr. A. Damušis iškelė ir medicinos meninę vertę, kuri kiek kitomis formomis, ateina teikiant pagalbą kenčiančiam žmogui. Dr. M. Budrienė, dėkodama už Medicinos muziejaus globą, pasirašė muziejaus perdavimo aktą Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui.

Sveikinimo žodį tarė ir buvęs Vytauto Didžiojo universiteto, medicinos fakulteto dekanas dr. Juozas Meškauskas.

Pristačius Medicinos muziejaus vadovybę, kurią, greta vadovybės, sudaro direktorė dr. M. Budrienė, vice direktorė dr. A. Juozavičienė, garbės kuratorius dr. J. Meškauskas ir kuratorių komisija dr. Gražina Budrys, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Mindaugas Vygtantas, dr. Jonas Valaitis, dr. Augusta Šaulienė ir dr. Vacys Šaulys, vyko muziejaus apžiūrėjimas ir vaišės.

Pirmuoju muziejaus mecenatu su 1,000 dol. buvo dr. G. Balukas. Atidaryme 2,000 dol. auką įteikė dr. Mindaugas ir Aukšė Vygtantai. Nariais buvo kviečiami visi, kurie nori paremti Medicinos muziejaus veiklą.

Muziejuje yra eksponuoti šiam šimtmečiui žymių lietuvių medicinos gydytojų instrumentai, dokumentai, kai kurie vaistai, diplomai, nuotraukos ir kita medžiaga. Medicinos muziejų galima pamatyti iš anksto susitarus.

Br. J.

LIETUVIŲ MISIJA LEMONTE

Lietuvių Misijos centras buvo inkorporuotas 1987 metais rugsėjo mėnesį. Tai nuo mokesčių atleidžiama korporacija, kuri veikia Lietuvių centro vardu. Ši korporacija buvo įsteigta Lietuvių Bendruomenės Lemonte apylinkės valdybos narių. Jos tikslas — įkurti lietuviams centrą, kuriame būtų kultūros bei švietimo organizacijos ir gyvųjų misija. Balandžio mėnesį 1988 metais prie korporacijos prisijungė būrelis jaunų lietuvių. Šie lietuviai, neatstovauja jokiai organizacijai ar politinei grupei. Jų tikslas toks pats kaip jau įsteigtos korporacijos narių. Šiuo metu korporacijai vadovauja Vytautas Šoliūnas ir pirmininkauja Rimas Domanskis. Korporacija yra registruota Internal Revenue Service, kaip 501 (c) (3) korporacija. Tai reiškia, kad visos aukos jau yra nurašomos nuo mokesčių.

Esame nupirkę De Andreis seminarijos centrą, kuris yra Lemonte, Illinois. Pirkiny susidaro iš 15 akrų, ant kurių yra seminarijos pastatas (apie 125,000 kvadratinį pėdų dydžio) ir garažas. Seminarija buvo nupirka už 1 milijoną dolerių. Ši suma turi būti išmokėta per penkerius metus, skaitant tą laiką nuo rugpjūčio 8 d. Turime progą gauti didelę nuolaidą, jei užmokame skolą iki 1988 m. gruodžio 31 d., seminariją galime pirkti už 800,000 dol. Pastato nuosavybė perrašyta Lietuvių centrui. Pastato vertė daugiau 10 milijonų dol. Pastatas jau dabar naudojamas lietuviškiems reikalingams. Šv. Mišios atnaušiamos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Lietuvių Bendruomenės Hartfordo apylinkė ruošia metinį rudens balių. Programą atliks estradinė dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė. Balis įvyks spalio 15 d. 7 val. v. Ukrainiečių namų salėje, 961 Wethersfield Ave. Hartforde. Auka 10 dol. studentams iki 18 m. 5 dol. Bilietus ir stalus galima užsisakyti pas Reginą Stankaitę 203-563-4266 arba Ziną Dresliūtę 203-236-5501.

VOKIETIJOJE

— Kaip praneša, Vak. Vokietijoje mirė a.a. Jonas Glemža, Lietuvos ir lietuvių išeivijos žymus veikėjas. Laidojamas spalio 7 d., penktadienį, po šv. Mišių Huettensfeldo katalikų bažnyčioje to paties miesto kapinėse. Nuliūdime liko žmona Zina ir anūkė Asta su Rūtele ir Ričardu. Apie velionį plačiau rašė A. Vilčinskis „Draugo“ spalio 21 d. laidoje.

KANADOJE

— Montrealio lituanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 17 d. 9 val. Mokyklos vedėja yra Joana Adamonytė. — Kristinos D. Pavilionytės ir Andriaus G. Gapučio moterystės palaiminimas buvo rugpjūčio 27 d. Aušros Vartų bažnyčioje. Palaimino kun. Jonas Kubilius, S.J. Vestuvinis pokylis buvo jauniosios tėvų dr. Irenos ir dr. Vytauto Pavilonių ūkyje netoli JAV sienos.

koplyčioje kiekvieną sekmadienį. Žiburėlio Montessori mokykla įsikūrė pastate ir Lemonto Maironio lituanistinė mokykla persikraustys. Pastate jau gyvena vyresnio amžiaus lietuviai. Didžiojoje salėje vyksta tautinių šokių grupių repetitijos ir sporto grupių žaidimai. „Pasaulio lietuvis“ yra redaguojamas šiame pastate. Jau ne viena gegužinė buvo surota centro sode ir salės jau užsakytos kelioms banketams.

Po daug darbo ir analizės nustatyta, kokios pastato metinės išlaidos ir taip pat remonto kainos. Numatyti planai, kaip pastatą geriausiai išnaudoti, kad pajamų būtų pakankamai išlaikyti centrą ir jo lietuvišką veiklą. Šis analizės darbas atliekamas įvairių komisijų: finansinių reikalų, lėšų telkimo, inžinerijos, planavimo ir spaudos.

Lėšas pradėjome rinkti balandžio mėnesį ir iki 1988 m. rugsėjo 10 d. surinkta apie 203,000 dol. ir gauta dar nemažai pasidėjimų. Apsimintas projektas nemazas, tai bandome rinkti iš visuomenės po 1000 dol. auką. Aišku esame labai dėkingi ir priimame bet kokios sumos aukas. Paaugojęs 200 dol. asmuo gauna vieną balsą. Už kiekvieną 200 dol. sumą, kurią paaugojate, gaunate vieną balsą. Pabrėžiama, kad korporacijos istatuose rašoma, kad vienas asmuo neturi teisės turėti daugiau kaip 5% balsų.

Metinis susirinkimas bus Lietuvių centre, sekmadienį, 1988 m. spalio 23 d. Per susirinkimą bus duodami pranešimai apie atliktus darbus ir ateities planus. Korporacijos nariai taip pat balsuos už naują valdybą.

Mums reikia visuomenės pagalbos. Esame apsiėmę didelį uždavinį, bet dirbame visų naujai ir lietuvių ateitį.

— AK

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Juodojo kaspino dienos demonstracijos Chicagoje. Iš kairės: K. Daulys laiko vėliava, Pileckienė ir S. Daulienė.

Nuotr. Rasos S. Miliauskaitės